

KIELIKESKUSUUTISIA

LANGUAGE CENTRE NEWS

4/1987
HUHTIKUU - APRIL

RAPORTTEJA - REPORTS

Eija Ventola: Tutkimus Helsingin yliopiston kielikeskuksessa	3
Jean-Pierre D�p�e: Le Seminaire France - Finlande � Oulu	8
Rolf Palmberg: Microcomputers in Foreign Language Teaching: A Select Bibliography	13
Helena Kangasharju: Puhe- ja kirjoitusviestinn�n yleisopinnot vaarassa	18
Liisa Löfman: Apurahoja oppimateriaalin laatijoille	19

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Aspects de l'interdiction dans la lexicographie française contemporaine	21
Medicinische Fachsprache	24
Handbuch des Fachsprachenunterrichts	25

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskuksen nauhoitepalvelu tiedottaa	30
Tiedotus Pilc-kurssilaisille	31
Pilcers - Your Attention, please!	31
AFinLA tiedottaa	31
Lingvistiikan 8. kesäseminaari	33
The Third Tampere CALL/CAI Seminar	34
Kansainv�listyminen yliopistoissa ja yhteisöissä - kurssi k�yt�nn�n työstä ja toteutuksesta	35
Symposium CILA-AILA	37
Spr�kvetenskapliga perspektiv p� l�sning och skrivning i nordisk forskning	40
AFinLA:n syyssymposio	41
Centre for International Students Language Teaching Unit 2. Congress Calendar	42
	45

ENGLISH SUMMARY 49

SVENSK RESUMÉ 51

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
40100 JYVÄSKYLÄ 10

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä
SF-40100 JYVÄSKYLÄ 10
Finland
ISSN 0358-2027

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUS
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Vastaava toimittaja / Managing editor: Liisa Löfman
Toimituskunta / Editorial staff: Markku Helin
Sinikka Koponen
Eva May
Tuija Nikko
Eila Pakkanen
Hartmut Schröder
Helena Valtanen

Puh. / Tel. (941) 292 880 Löfman
292 881 Puoliväli, Salo
292 882 Laihiala-Kankainen
292 883 Nikko
292 884 May, Valtanen
292 885 Schröder
292 886 Koponen
292 887 Pakkanen
292 888 Dépée
292 878 Sikanen
292 879 Helin
291 419 Ylönen

Korkeakoulujen kielikeskus esitti lausuntonaan opetusministeriölle eräiden tutkinto-asetusten muuttamisesta seuraavaa:

LAUSUNTO LUONNOKSISTA ASETUKSIKSI LUONNONTIETEELLISISTÄ TUTKINNOISTA SEKÄ MAATALOUS-METSÄTIETEELLISISTÄ TUTKINNOISTA ANNETTujen ASETUSTEN MUUTTAMISESTA

Korkeakoulujen kielikeskus esittää kantanaan luonnoksista asetuksiksi luonnontieteellisistä ja maatalous-metsätieteellisistä tutkinnoista annettujen asetusten muuttamisesta seuraavaa:

1. Kielitaidon yhä lisääntyvä merkitys nykyisessä kansainvälistyvässä maailmassa on kiistaton tosiasia. Monipuolinen, omaa ammattia edistävä kielitaito on tärkeä nimenomaan Suomen kaltaisessa, harvinaista kieltä puhuvassa maassa. Kielitaidon tärkeyttä painotetaan lähes kaikissa elinkeinoelämän, teollisuuden, ulkomaankaupan edustajien puheenvuoroissa. Kielitaidon tärkeyttä painotetaan myös edellytyksenä korkeakoulujen kansainväliselle yhteistyölle (ks Korkeakoulutieto 1/87 ja opetusministeriön hallinnonalan yleissuunnitelma vuosiksi 1988-92, korkeakouluja koskeva osa). Kielitaidon tärkeydestä kertoo myös opetusministeriön aloite Euroopan ulkopuolisten kielten ja kulttuurien tuntemuksen edistämiseksi.
2. Suomessa on tehty urauurtavaa työtä juuri sellaisen kielenopetusjärjestelmän luomiseksi, joka huolehtii siitä, että korkeakouluopiskelijat saavat omalla alallaan tarvitsemansa kielitaidon opetusta. Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen 12 kielikeskusta laativat yhteistyössä Korkeakoulujen kielikeskuksen kanssa kursseja ja oppimateriaaleja juuri opiskelijoiden tarpeita varten ja antavat juuri senlaatuista opetusta kuin tarvitaan ja toivotaan.
3. Edellä esitettyä taustaa vasten tuntuu erittäin epäjohdonmukaiselta, että yleisesti toimivaksi havaittua kielenopetusjärjestelmää halutaan heikentää. Luonnoksen teksti yleisopintoihin sisältyvien kieliopintojen poisjättämisestä tai korvaamisesta aiheuttaisi toteutuessaan monia sekaannuksia ja mielivaltaisuutta. Mitä on asianomaisella kielellä järjestetty opetus? Kuka ne hyväksyy? Millä perusteilla? Kuinka voidaan todeta, että 1 ja 2 momenttien mukaiset tavoitteet saavutetaan? Kuka sen toteaa? Miten kävisi eri kielikeskuksissa suoritettujen kursien vertailukelpoisuuden?
4. Kielikeskukset antavat kielenopetusta tiedekuntien toivomusten mukaisesti. Tiedekunnilla on siten mahdollisuus saada juuri haluamansalaista opetusta opiskelijoilleen. Tätä mahdollisuutta tulee käyttää tehokkaasti hyväksi, eikä ryhtyä vesittämään kielenopetusta. Jos jonkin alan opetuksessa on havaittu puutteita, asia korjaantuu neuvottelemalla.
5. Koska todelliset ja koetut kielitaitotarpeet ovat erilaisia koulutusohjelmien ja suuntautumisvaihtoehtojen sisällä, on minimitason ylittävien kieliopintojen esteenä olevat rajoitukset poistettava ja annettava mahdollisuus sisällyttää tutkintoon enemmän kieliopintoja.
6. Toisen kotimaisen kielen kielikeskusopetusta rasittaa epäkohta, että hyväksytysti suoritettu kurssi ei virallisesti riitä osoitukseksi toisen kotimaisen kielen hallinnasta valtion virkaa haettaessa, vaan edelleen tarvitaan kielitaitotodistus kielitutkintolautakunnan apujäseneltä. Lainsäädännön muutos on ollut oikeusministeriössä valmisteltavana jo vuodesta 1981 lähtien, joten epäkohta poistunee lähiaikoina.

Edellä esitettyyn perustuen Korkeakoulujen kielikeskus esittää, että

- 1) luonnoksessa maatalous-metsätieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen muuttamisesta ehdotettu 10 §:ään lisättävä uusi 4 momentti poistetaan, ja että luonnoksessa luonnontieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen muuttamisesta ehdotettu 11 §:ään lisättävä uusi 4 momentti poistetaan,
- 2) maatalous-metsätieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen muuttamiseksi annetun asetuksen 14 § kuuluisi seuraavasti: "Opintojaksot ovat pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia. Yleisopinnot koostuvat kuitenkin pääsääntöisesti pakollisista tai vaihtoehtoisista opintojaksoista. Vapaasti valittaviin opintoihin kuuluu myös kieliopinnot. Vapaasti valittavien opintojaksojen vähimmäis- ja enimmäislaajuudesta määrätään tutkintosäännössä". Alleviivattu lause tulisi lisätä myös luonnontieteellisistä tutkinnoista annetun asetuksen muutokseen.

Jyväskylässä 5.3.1987

Liisa Löfman

RAPORTTEJA - REPORTS

Eija Ventola

Helsingin yliopiston kielikeskus

TUTKIMUS HELSINGIN YLIOPISTON KIELIKESKUKSESSA

1. Johdanto

Syyslukukaudella 1986 järjestettiin Helsingin yliopiston kielikeskuksessa "tutkimuskysely". Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa kielikeskusopettajien tekemiä tutkimuksia, varsinkin jo tehtyjä opetusta käsitteleviä tai opetuksen kehittämisen kannalta tärkeitä tutkimuksia ja tiedottaa niistä sekä suunnitteilla olevista tutkimuksista muille kielikeskustoiminnassa mukanaoleville. Samalla kysely keräsi tietoja niistä kielikeskusopetukseen liittyvistä tutkimusongelmista ja -aiheista, jotka Helsingin yliopiston kielikeskusopettajien mielestä vaatisivat "tutkimushuomiota" osakseen. Hyvä tutkimus lähtee liikkeelle aina kentän ongelmista. Niinpä tutkimuskyselyn tarkoituksena oli luoda pohjaa säännöllisesti pidettävälle tutkimuskokouksille, joissa kielikeskuksen tutkimuslinjan keskittämistä toteutettaisiin ja kehittämistä suunniteltaisiin. Tutkimuskokoukset tarjoaisivat Helsingin yliopistossa keskustelufoorumia kaikille kielikeskustutkimuksesta kiinnostuneille. Näin ne sopivasti tukisivat Korkeakoulujen kielikeskuksen järjestämiä valtakunnallisia kielikeskusten tutkimusseminaareja, joista ensimmäinen järjestettiin Konnevedellä 28.-29.11.1986 (kts. Kielikeskusuutiset, 1987, No. 1)

Tämä tutkimuskyselyn raportti selvittää ensin kyselyn muodon ja laajuuden ja antaa sitten kuvan jo valmistuneista tutkimuksista. Sen jälkeen kuvataan parhaillaan valmisteilla olevia tutkimuksia sekä suunnitteilla olevia tutkimuksia. Kuvausta seuraavassa jaksossa selostetaan niitä tutkimusalueita ja -ongelmia, joita tutkimuksen kautta pitäisi pyrkiä kehittämään ja joihin on parhaillaan valmisteilla olevia tutkimuksia sekä suunnitteilla olevia tutkimuksia. Kuvausta seuraavassa jaksossa selostetaan niitä tutkimusalueita ja -ongelmia, joita tutkimuksen kautta pitäisi pyrkiä kehittämään ja joihin pitäisi löytyä vastauksia. Lopuksi esitetään yhteenveto raportista ja sen antamista tiedoista.

2. Kyselyn muoto ja laajuus

Kysely on vapaamuotoinen. Vastauksissa pyydettiin tietoja jo valmistuneista, parhaillaan valmisteilla olevista ja suunnitteilla olevista kielikeskusopettajien tutkimuksista. Jokaisen tutkimuksen kuvauksessa pyydettiin lyhyesti selostamaan mm. seuraavia seikkoja: aihe, oliko tutkimus opinnäyte, lähtöongelmat, hypoteesit,

aineisto, metodit, analyysivaiheet ja tärkeimmät tulokset. Tutkimustietojen lisäksi pyydettiin kielikeskusopettajia kuvaamaan niitä alueita, aiheita ja ongelmia, joihin kielikeskustutkimusta pitäisi ohjata ja viimeiseksi tiedusteltiin, olisivatko opettajat kiinnostuneet toimimaan tutkimusprojektien jäseninä. Tutkimuskysely lähetettiin Helsingin yliopiston kielikeskuksen kaikille opettajille, ts. 15 lehtorille, 42 päätoimiselle tuntiopettajalle ja 35 sivutoimiselle tuntiopettajalle.

Kyselyyn vastasi yhteensä 30 opettajaa. Kieliryhmittäin vastaukset jakaantuivat seuraavasti: englantia 12, espanjaa 1, ranska 3, ruotsi 8, saksa 3 ja venäjä 3.

3. Kielikeskuksessa tehty tutkimus

Useimmat opettajien tähän asti tekemistä tutkimuksista olivat opetettavan kielen laitoksille tehtyjä opinnäytetöitä, joissa jotakin kielen piirrettä tarkasteltiin joko kieliopillisesta tai stilistisestä näkökulmasta. Näin ollen ne eivät varsinaisesti liittyneet kielikeskuksen toimintaan (kuitenkin opettajien on hyödyllistä tietää toistensa tekemistä tutkimuksista ja kyselyä seuranneessa tutkimuskokouksessa jaettiin läsnäolijoille kielikeskusopettajien tekemät tutkimukset luetteleva bibliografia). Toisaalta opettajat raportoivat kirjoittaneensa kielikeskusopetusta käsitteleviä artikkeleita (myös lueteltu bibliografiassa). Osasta tutkimuksista annettiin ainoastaan bibliografiset tiedot eikä niitä kuvattu tarkemmin.

4. Parhailaan käynnissä oleva tutkimus

Parhailaan jokin pienempi tai suurempi tutkimusprojekti on meneillään yhdeksällä opettajalla. Useimmat valmistelevat joko lisensiaatintyötään tai väitöskirjaansa laajentamalla jo aikaisemmin tekemäänsä tutkimusta ja näin ollen tutkimusten aiheet ainoastaan sivusivat tangettimaisesti kielikeskusopetusta. Ainoastaan kaksi tällä hetkellä työn alla olevista tutkimuksista liittyy olennaisesti kielikeskustutkimukseen. Toinen näistä on "Yhteiskuntapoliittinen sanasto ja suomalainen venäjän oppija" -tutkimus (Eija Hämäläinen) ja toinen on oikeustieteellisen tiedekunnan opiskelijoiden englannin suullista taitoa koskeva tarveanalyysi (Bullivant, Lönnfors, Nordlund, Satchell).

5. Suunnitteluvaiheessa oleva tutkimus

Suunnitteluvaiheessa olevia tutkimuksia oli seitsemällä opettajalla. Suunnitelmat tuntuivat olevan vielä kovin alkuvaiheissaan. Joissakin tapauksissa suunnitelmat olivat lähinnä aihepiirien rajausta, mutta koska tutkimusta harrastavien on tärkeitä tietää toistensa intressialueet on myös ne syytä luetella. Marjatta Alestalo-Shepelenko on kiinnostunut suggestopediaan ja intensiiviopetukseen liittyvästä

tutkimuksesta. Ullamaija Fiilin suunnittelee jatkavansa kaksikielisyystutkimustaan tutkimalla "kielen kadottajien" strategioita syksyllä 1986 keräämässään materiaalissa. Hänellä on niin ikään suunnitteilla kokeellinen historiallis-kielitieteellisen osaston opiskelijoille tarkoitettu integroitu testi. Leena Koskinen on kiinnostunut kielikeskusmateriaaliin liittyvästä tekstilingvivistisestä tutkimuksesta. Anna Mauranen suunnittelee tutkimusta (mahdollisesti projektin muodossa), jonka tarkoituksena on kartoittaa tieteellisten tekstien relevantteja rakennepiirteitä lukemisen kannalta. Kysymykseen tulisi jonkun luonnontieteellisen alan ja jonkun yhteiskuntatieteellisen alan merkitysrakenteiden vertailu ja se, miten merkitysstruktuurit vaikuttavat lukijan työskentelyyn. Aineistonaan hän suunnittelee käyttävänsä sekä asiantuntijatekstejä että kurssikirjatekstejä. Opetuksen kannalta on tärkeää selvittää, millainen mainittujen tekstien opetettavuus on ja voidaanko merkitysrakenteiden analyysin harjoittamisella parantaa opiskelijoiden kykyä omaksua luettavan tekstin sisältö. Pirkko Olsonen haluaisi kielikeskuksessa tutkittavan myös kielikeskuksessa toimivien sijaisopettajien asemaa ja työhönsopeutumista. Leena-Maija Åberg suunnittelee syntaktista suomen, saksan ja ruotsin vertailevaa tutkimusta. Jan-Håkan Öberg esittää tulevana tutkimusaiheenaan kielikeskuksen ruotsin kielen opiskelijoiden motivaation tutkimisen ja varsinkin sen, kuinka eri opetusmenetelmät vaikuttavat suullisen kielitaidon kehittämiseen.

6. Kielikeskuksen kannalta tärkeitä tutkimusalueita ja -ongelmia

Kielikeskuksen opettajien mielestä tärkein tutkimusta kiireisesti vaativa alue näyttää olevan testaus. Testauksen tutkimus koskee niin tekstinymmärtämisen kurssija kuin suullisen kielitaidon kurssija sekä ruotsissa järjestettäviä integroituja kurssija. Eri testityyppejä pitäisi kehittää eri kielitaidon alueille sekä alkukoe-että loppukoevaiheessa. Eri testityypeillä saatavia tuloksia tulisi vertailla ja näistä kehittää uusia testimuotoja ja varsinkin suurille ryhmille soveltuvia testejä. Testeissä käytettyä kielimateriaalia tulisi myöskin tutkia kriittiseltä pohjalta (mitä materiaalia ja kuinka paljon materiaalia testiin valitaan; miten taataan testin objektiivisuus; onko mahdollista yhtenäistää testausta; jne.). Testien seurantatutkimus olisi erittäin tärkeätä, mm. takaako testistä selviytyminen kielitaidon riittävyyden opintojen ajaksi.

Toinen opettajien mielestä tärkeä tutkimusalue on tarveanalyysi, jolle voidaan nähdä ainakin kahdenlaista käyttöä. Toisaalta tarveanalyysien tehtävänä olisi edesauttaa kielikeskuskurssien jatkuvaa kehittämistä ja toisaalta niiden tehtävänä olisi vaikuttaminen kielipolitiikkaan, ts. tarveanalyysit osoittaisivat, minkälaista kielitaitoa eri tiedekuntien opiskelijat tarvitsevat sekä opiskeluaikanaan että myöhemmin työelämässään. Tarveanalyysien suorittaminen olisi kaikkein kiireisintä

varsinkin niissä tiedekunnissa, joissa kielioopinnot koetaan jollakin tavalla ongelmallisina (esim. matemaattis-luonnontieteellisessä tiedekunnassa, Sibelius-Akatemiassa ja Teatterikorkeakoulussa, joissa on jatkuvasti keskusteltu kielioopintoihin liittyvistä asioista). Entisten kielikeskusopiskelijoiden seuranta ja heidän arvionsa saamansa kielitaidon hyödyllisyydestä työelämässä on luonnollisesti erittäin merkityksellinen tarveanalyysin suorittamisessa.

Kielenopetuksen metodologiaan tulisi kielikeskustutkimuksen myös kiinnittää huomiota. Varsinkin eri metodien vertailu koettaisiin hyödyllisenä: mikä opetusmetodi tuottaa parhaan oppimistuloksen ja mikä metodi motivoi parhaiten opiskelijaa (opetusmetodeihin liittyvät luonnollisesti myös testauskysymykset). Yleensä kielenoppimisen psykologiaan liittyvää tutkimusta tarvittaisiin lisää. Psykologiasta saattaa löytyä apua kielitaidon eri osa-alueiden opettamisen (syntaksi, sanasto) kehittämiseen ja ainakin sen selvittämiseen, miten esimerkiksi lukeminen psykologisena prosessina eroaa puheen tuottamisesta ja interaktioprosessista. Tekstiläingvistiikka tarjoaisi myös osaltaan apua opetuksen metodologiaan (tekstin koheesiomekanismit ja tekstissä ilmenevät eritasoiset globaalit rakenteet eri kielissä). Tietokoneingvistiikka kielenopetuksen apuvälineenä vaatisi tarkempaa tutkimusta, esim. soveltuisiko tietokoneopetus varsinkin tukiopetukseen (esim. opiskelijat voisivat tarvittaessa käyttää tietokonetta sanaston ja rakenteiden lisäharjoitteluun).

Kielikeskusmateriaalien kehittämiseen voitaisiin tutkimuksella vaikuttaa suurestikin. Opettajat joutuvat jatkuvasti tuottamaan monille kursseille materiaalia. Interferenssitutkimusta, lähtö- ja tavoitekielen eroihin ja niiden opettamiseen liittyvää tutkimusta, voitaisiin hyödyntää suurestikin materiaalin valmistelussa. Diskurssitutkimus voisi auttaa autenttisten audio- ja videomateriaalien työstämisessä opetustarkoituksiin.

Kielikeskuksen opetusryhmät voisivat olla myös tutkimuksen kohteina. Olisi voitava tehdä erilaisia tasoryhmäkokeiluja opetuksessa. Samoin pitäisi olla mahdollista kokeilla eripituisilla kursseilla.

7. Päätelmiä

Helsingin yliopiston kielikeskuksessa järjestetyn tutkimuskyselyn tarkoituksena oli lähinnä kartoittaa opettajien tutkimusta kohtaan tuntemaa mielenkiintoa ja halukkuutta tehdä tutkimustyötä opetustoimintansa ohella. Yhteenvedona suoritetusta kyselystä voidaan esittää, että kielikeskuksessa koetaan tutkimus hyödylliseksi ja opettajat ovat valmiita panostamaan siihen. Lähinnä tutkimus koetaan mielenkiintoisemmaksi niillä alueilla, joilla sitä voidaan soveltaa suoraan kielikeskusopetukseen. Kaikissa kieliryhmissä on tarkoituksena pyrkiä perustamaan tutkimusprojekteja. Tutkimusten suunnittelu ja organisointi on kuitenkin vielä alkuvaiheissaan. Tähän on luonnollisesti ollut moniakin syitä, joista muutamia kiinnitetään huomiota.

Kuten eräs opettajista vastauksessaan totesi: "Haluja tutkimukseen on, resursseja ei ... aikaa tutkimukseen on tuskin nimeksi". Koska kielikeskus on instituutiona verrattain nuori, on sen opettajien aika suurelta osin mennyt juuri toiminnan alkuunpanemiseen ja pyörittämiseen. Opettajien asema on vuosien mittaan hiljalleen hieman parantunut. Helsingin yliopiston kielikeskuksessa on nyt 17 vakinaista lehtoria. Suurin osa opettajakunnasta on kuitenkin tuntiopettajia, jotka saavat määräyksen vuodeksi kerrallaan. Koska tuntiopettajan työtilanne saattaa muuttua, ei vuoden mittainen määräys kannusta tutkimustyön aloittamista, vaikkakin nykyisen lainsäädännön mukaan voivat myös tuntiopettajat, lehtorien lisäksi, saada virkavapaata tutkimustyön tekemiseen (palkatonta virkavapaata; palkallista virkavapaata pitää hakea erikseen opetusministeriöltä).

Tutkimuksen rahoitus on suuri ongelma. Yleensä kuka tahansa tutkimustyössä mukana oleva tietää, että tutkimuksen tekemisen aikana on nälkävyötä vedettävä tiukemmalle. Palkaton virkavapaa tietää suurta taloudellista uhrausta. Toistaiseksi ei yksittäisille kielikeskuksille ole myönnetty minkäänlaista tutkimusmäärärahaa, vaikka tähän on toimintasuunnitelmissa kiinnitetty huomiota. Tutkimusta on tehty pääasiallisesti oman työn ohella, omalla ajalla. Rahallinen avustus on riippunut kunkin opettajan henkilökohtaisesta aktiivisuudesta erilaisten apuraha-anomuskaavakkeiden täyttämässä. Suuria stipendit eivät ole olleet. Lisäinformaatiota stipendeistä ja muista rahoitusmahdollisuuksista opettajat saivat tiedotustilaisuudessa, joka järjestettiin yhdessä yliopiston opintoasiaintoimiston kanssa. Tiedekuntien mahdollisuuksia tukea tiedekuntien omiin opiskelijoihin kohdistuvaa tutkimustoimintaa olisi selvitettävä. Lisäksi olisi pyrittävä saamaan kielikeskukseseen "tutkija-assistentteja". Tällaiset tutkimusvirat olisi perustettava valtiovallan toimesta, ja ne olisivat määrävuotisia. Yksittäisten kielikeskusten tutkimusassistentit voisivat työskennellä yhdessä Korkeakoulujen kielikeskuksen tutkijoiden kanssa. Tällainen paikallisorganisaation ja valtakunnallisen organisaation tutkimusyhteistyö hyödyttäisi molempia osapuolia ja mahdollistaisi suurienkin projektien toteuttamisen.

Tutkimustyön ohjaus on ollut eräs Helsingin yliopiston kielikeskustutkimuksen ongelmia. Suurin osa opettajien tekemistä tutkimuksista on tehty opinnäytteinä eri yliopistojen laitoksille. Aiheen valinnassa ja työn ohjauksessa ei kielikeskuksen näkökulma aina ole ollut ensisijalla. Tutkimustyön ohjaukseen kielikeskuksen omassa organisaatiossa pienoista parannusta on tuonut kielikeskuksen johtajan virka. Johtajan tehtävän kuvaukseen hallinnollisten tehtävien lisäksi kuuluu kielikeskuksen tutkimuksen organisointi ja ohjaus. On kuitenkin sanomattakin selvää, että yksi henkilö ei voi olla asiantuntija kaikilla niillä alueilla, joita kielikeskustutkimus koskettaa. Siksi onkin erittäin tärkeätä jo tutkimusten suunnitteluvaiheessa luoda yhteistyösuhteita niihin laitoksiin, joiden asiantuntemukseen joudutaan tutkimusta tehdessä turvautumaan (esim. kielten laitokset, psykologia, sosiologia, kielitiede, kasvatustiede, jne). Kuitenkin on erittäin tärkeätä, että kun yhteistyötä suunnitel-

laan, tutkimuksessa säilyy "kielikeskusnäkökulma". Tämä voidaan taata parhaiten tiedottamalla yhteistyölaitoksia kielikeskustutkimuksen luonteesta ja järjestämällä yhteisohjausta.

Aika on sangen otollinen kielikeskuksen tutkimukselle. Valtiovalta tukee tällä hetkellä osaltaan tutkimusta, mutta se vaatii myös tuloksellisuutta. Kielikeskuksessa järjestetty tutkimuskysely osoitti, että halukkuutta tutkimukseen on. Nyt on vain taattava se, että ryhdytään "tuumasta toimeen". Tutkimuksen tekemisessä on toisten tutkijoiden tuki erittäin tärkeää. Niinpä tämän kyselyn eräänä tarkoituksena olikin kerätä yhteen tällainen tutkijoiden joukko, joka säännöllisesti tavatessaan voi kielirajoista riippumatta auttaa kaikkia kielikeskustutkimusta tekeviä. Säännöllisesti pidettävistä tutkimuskokouksista tulee muodostua foorumi kaikelle kielikeskuksen tutkimukseen liittyvälle pohdiskelulle.

Jean-Pierre Dépée

Centre de Langues des Universités

LE SEMINAIRE FRANCE - FINLANDE A OULU

Le 20 mars 1987, la Bibliothèque municipale de Oulu accueillait le séminaire France-Finlande "Culture, Technologie, Industrie / Kulttuuri, Teknologia, Elinkeino-elämä" organisé conjointement par l'Ambassade de France à Helsinki, la Ville de Oulu et l'Université de Oulu. Mené à bien grâce à la diligence de Madame Eliane ENJALBERT-KÄÄRIÄINEN, ce séminaire permettait de mieux faire connaître les activités de pointe et les réalisations françaises, ou bien celles menées en coopération avec la France; et d'autre part d'"offrir au public l'occasion de mieux connaître la politique d'échanges franco-finlandaise et aux spécialistes l'occasion de se rencontrer".

Les représentants de l'Ambassade de France - Monsieur Pierre CARPENTIER, Attaché culturel et scientifique - de l'Université de Oulu - Monsieur M. MANNERKOSKI, Recteur - et de la Ville de Oulu - Monsieur M. ROSSI, Adjoint au Maire - déclaraient ouvert le séminaire.

Ensuite, M. CARPENTIER reprenait la parole pour présenter rapidement le service des "Relations culturelles et scientifiques" puis, à l'aide d'un vidéo-film, "La France et la technologie". Monsieur Arvi WIITANEN, Attaché commercial à l'Ambassade de France, parlait des "Services commerciaux" et des échanges économiques entre la Finlande et la France.

Après le déjeuner, Monsieur Maurice GELUS, Vice-président de l'Université de Compiègne et Directeur des Affaires industrielles et internationales, exposait les caractéristiques originales de l'Université de Compiègne et la question du transfert de technologie. En fin d'après-midi, Monsieur Jean-Paul JASTALE, du Bureau d'action linguistique du Service Scientifique et Culturel, rendait compte des diverses possibilités d'"Echanges en lycée, collèges, universités", des échanges déjà vécus par divers établissements finlandais, tout comme des projets à concrétiser, par exemple "Français 2001" entre la Finlande et la région française "Rhône-Alpes".

Dans leurs interventions d'ouverture, les orateurs ont insisté sur l'importance d'une telle réunion, et sur l'intérêt qu'elle suscitait - au vu des personnalités présentes - souhaitant la réussite de cette journée et surtout qu'il y ait des suites concrètes. M. CARPENTIER remarqua la représentation de l'Université de Turku (M. D'ANGELO, de l'Institut des Langues Romanes) et de l'Université de Jyväskylä (M. DEPEE, du Centre de Langues des Universités). M. MANNERKOSKI remercia notamment l'Etat français d'avoir offert un lectorat de français à l'Université de Oulu, annonçant que l'Etat finlandais avait donné son accord pour en poursuivre le financement. M. ROSSI fit référence lui aussi aux connaissances académiques qu'on a, en Finlande, de la France (1789, philosophie, littérature), précisant toutefois qu'il faut reconnaître la qualité de la technologie et des grands projets de la France (La Villette, Euréka, ...) et qu'il serait bon de développer les liens et les échanges entre les deux pays.

Puis, reprenant la parole, M. CARPENTIER présenta le Service culturel et scientifique dont la tâche est de faire circuler encore plus les informations entre les milieux scientifiques des deux pays, insistant sur le fait que la situation de Oulu est particulièrement intéressante puisque s'y installe un village technologique et que s'y développe des relations étroites entre l'industrie et l'université. D'autre part, l'Association franco-finlandaise pour la Recherche scientifique et technique (Suomalais-ranskalainen teknillistieteellinen seura, fondée en 1973, président: le professeur Pekka JAUHO) a pour but de promouvoir une coopération bilatérale (technologie de l'espace, du papier, robotique,...), entre autres par la réunion de symposiums sur les sujets les plus divers (cf. annexe 1). Puis ce fut la présentation d'un vidéo-film, de réalisation anglaise, montrant les développements technologiques français (espace, TGV, nucléaire, télécommunications, Minitel,...).

M. WIITANEN, de la section commerciale de l'Ambassade de France, dont le rôle est d'aider et d'informer sur les possibilités d'échanges commerciaux entre nos deux pays, rappela, à ce sujet, qu'elles sont les caractéristiques générales. Dans les échanges finlandais, la part de la France ne correspond pas à son 5ème rang des

puissances mondiales, et cette part a tendance à baisser relativement (moins de 5 %, en tant que 7ème partenaire commercial!). D'autre part, les échanges franco-finlandais sont le plus souvent en déséquilibre au profit de la Finlande (cf. annexe 2). Malgré le développement de certains investissements de part et d'autre, cela semble illustrer d'un côté l'absence de liens commerciaux traditionnels de la Finlande vers la France, et de l'autre le fait que les entreprises françaises ne font pas toujours assez d'efforts pour s'implanter sur un marché qu'elles considèrent parfois comme marginal. En ce qui concerne le développement des ventes finlandaises en France, M. WIITANEN suggère que la difficulté du "mur linguistique" est peut-être surévaluée: des Japonais, des Hollandais vendent en Finlande grâce à leur connaissance du finnois, pourquoi les Finlandais ne vendraient-ils pas en France, et en français?

Parlant de l'Université de Technologie de Compiègne (fondée en 1973; aujourd'hui 2400 étudiants, 450 personnels dont 170 enseignants, 130 MF de budget global en 1985, 31 MF de contrats de recherche signés en 1985), M. GELUS a surtout insisté sur trois points. Tout d'abord, sur l'efficacité, qui signifie pour lui la meilleure organisation avec les gens les plus compétents; or le conseil d'administration de l'université comprend 15 membres, sur 25, représentant le monde industriel et économique et les autorités locales. L'enseignement - caractérisé par un niveau élevé, en contact permanent avec la recherche; par l'interdisciplinarité; par la théorie étroitement associée à la pratique, avec 2 stages pratiques de 6 mois dans l'industrie ou à l'étranger; par une grande aptitude à l'innovation - aboutit à des diplômés d'ingénieurs, à des Diplômes d'Etudes Approfondies et à des doctorats.

Ensuite, toutes les activités de l'université sont menées d'après le concept de "projets", soigneusement définis et bien suivis sur le plan financier; la recherche même s'inscrit dans des contrats, avec les services publics locaux, régionaux, européens, et surtout avec l'industrie, ce qui en permet le financement. L'évaluation de la qualité se fait par l'intermédiaire des publications et des participations aux congrès.

Finalement, la capacité de l'université de transférer ses compétences est une marque de son efficacité; pour cela il lui faut assurer et faire connaître un niveau élevé de compétences technologiques qui doivent intéresser le développement industriel environnant, les étudiants étant de très bons vecteurs pour ces échanges

Pour terminer, M. JASTALE rappela que dans le domaine de l'enseignement, les contacts existent entre la Finlande et la France, étudiants et enseignants de français de tous niveaux vont faire des séjours linguistiques, d'études, de recyclage en France, même si le nombre de bourses accordées par le gouvernement français semble toujours trop limité. Des classes entières du secondaire vont, accompagnées de leurs enseignants, passer 1,2, voire 3 semaines avec une classe contact française.

Les divers départements de français des universités finlandaises ont développé des types de séjours plus ou moins prolongés, accompagnés d'enseignants ou non, pour leurs étudiants. Mais le grand objectif est d'élargir le cadre de ces échanges, que les spécialistes les plus divers puissent se rencontrer, que des liens plus étroits puissent se tisser entre nos pays et entre leurs habitants, dans les domaines les plus variés. Pour cela, un grand projet, "Français 2001" a été lancé, pour lequel on propose à la Finlande et à la région Rhône-Alpes de faire connaissance; de populations à peu près égales, ayant certaines caractéristiques communes - un important centre attractif universitaire, scientifique, industriel et commercial (Helsinki et Lyon, 2ème ville française), opposé à des zones plus déshéritées, des forêts et des champs de neige,... - mais présentant aussi de l'attrait et un certain exotisme l'une pour l'autre, la Finlande et la région Rhône-Alpes ont beaucoup à se dire, à échanger et à apprendre l'une de l'autre.

Ces différents exposés - auxquels assistaient une quarantaine de personnes, représentants de l'administration et de la vie scientifique et économique, enseignants de l'université et du secondaire, étudiants - ont suscité un intérêt attentif et sérieux, souligné par la qualité des échanges qui ont suivi entre le public et les différents orateurs. La communication interlinguistique, finnois-français, était facilitée par la présence d'interprètes, Marja KALLIOPUSKA, Eliane ENJALBERT-KÄRRÄINEN et Daniel ATTIAS. De plus, des versions en finnois ou en anglais des différentes communications étaient mises à la libre disposition du public.

Appuyant leur discours de films, de graphiques, de documents imprimés, les Français ont su montrer que les possibilités d'échange et de coopération existent bien, qu'elles peuvent et doivent être développées à un niveau de technologie très élevé. En bref, ce fut une journée très positive et très instructive; et agréable, elle s'est terminée par un cocktail à Kauppaklubi.

ANNEXE 1.

Toimintasuunnitelma 1987

Suomen tekniikan päivä Pariisi	19.5.87
Ergonomia ja kommunikaatio Helsinki	1.-4.6.87
Uusi tietotekniikka syrjäseutujen kehityksessä Ilomantsi	20.-21.8.87
Automaatio ja robotiikka Lyon	15.-18.9.87
Kaukokartoitus Toulouse	29.9.-4.10.87
Uusi opetusteknologia Pariisi	lokakuu

ANNEXE 2.

Suomen koko vienti ranskaan v. 1986 (mmk)

1. Elintarvikkeet	4,6
2. Nautintoaineet	0,4
3. Raaka-aineet	776,7
4. Energia	21,0
5. Rasvat	4,1
6. Kemikaali	103,2
7. Puolivalmisteet	2.101,6
8. Koneet ja laitteet	446,9
9. Muut teollisuustuotteet	223,3
10. Muuta	0,3
Yhteensä:	3.692,3 mmk

Suomen koko tuonti Ranskasta v. 1986 (mmk)

1. Elintarvikkeet	89,9
2. Nautintoaineet	49,3*
3. Raaka-aineet	94,0
4. Energia	42,1
5. Rasvat	0,2
6. Kemikaalit	438,7
7. Puolivalmisteet	778,9
8. Koneet ja laitteet	1.620,4
9. Muut teollisuustuotteet	337,3
10. Muuta	8,5
Yhteensä:	3.459,3 mmk

Suomen ylijäämä + 233,0 mmk

* Lisäksi n. 42,8 mmk viinejä/väkijuomia verovapaaseen myyntiin (mm. laivayhtiöt).
Ts. nettoalijäämä n. 190 mmk.

Rolf Palmberg
Department of Teacher Education
Åbo Akademi

MICROCOMPUTERS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: A SELECT BIBLIOGRAPHY

This is a select bibliography of Microcomputers in Foreign Language Teaching. It covers the period from 1980 to early 1987, and concentrates especially, but not exclusively, on the use of microcomputers in the teaching of English as a Foreign Language. The bibliography does not aim to be comprehensive, but rather to provide teachers with basic information on practically orientated books and articles in the field. Readers interested primarily in the existing software are referred to the comprehensive list in Davies & Higgins (1985).

Bibliography:

* Abdulaziz, M., Smalzer, W. & Abdulaziz, H. (1985): The Computer Book (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall).

* Ahmad, K., Corbett, G., Rogers, M. & Sussex R. (1985): Computers, Language Learning and Language Teaching (Cambridge: Cambridge University Press).

* Användningen av mikrodator in undervisningen i främmande språk på det gymnasiala stadiet i de nordiska länderna (Köpenhamn 1985: Nordiska Ministerrådet).

* Aoki, P. (1984): "Limitations of Current Microcomputers for Foreign Language Training". Foreign Language Annals 17:4, 409-412.

* Aoki, P., Eddy, P., Holmes, G., Pusack, J. & Wyatt, D. (1984): "Working Group Report: A Proposal for a Proto-type Computer-Based Reading Course". Foreign Language Annals 17:4, 421-422.

* Blom, C-H. (1986): "Datorn som ett hjälpmedel i språkinlärningen". LMS-Lingua 2, 89-93.

* Brink, D. (1986): "MLJ Computer Corner". Modern Language Journal 70:7, 149-152.

* Brown B. (1985): "Composition Writing in the Arctic". Practical English Teaching 6:2, 47.

* Brumfit, C., Phillips, M. & Skehan, P. (eds.) (1985): Computers in English Language Teaching: A View from the Classroom. ELT Documents 122 (London: Pergamon Press & The British Council).

* Bullard, N. (1983): "More on Micros". Practical English Teaching 3:4, 45-46.

* Burling R. (1983): "A Proposal for Computer-Assisted Instruction in Vocabulary". System 11:2, 181-190.

- * Carrier, M. (1985): "Computer-assisted language learning". Review of Higgins, J. & Johns.: Computers in Language Learning, Kenning, M. & Kenning, M-M.: An Introduction to Computer-Assisted Language Teaching, and Wyatt, D. (ed.): Computer-Assisted Language Instruction. *ELT Journal* 39:2, 131-134.
- * Chuan-De, Z. (1986): "CALL Technique in EFL". *English Teaching Forum* 24:2, 35-36.
- Clarke, D. (1986): "Computer-assisted Reading - What can the Machine Really Contribute?" *System* 14:1, 1-13.
- * Cook, V. (1983): "Structure Drills on a ZX81: Part 1". *Modern English Teacher* 11:1, 7-10.
- * Cook, V. (1983): "Structure Drills on a ZX81: Part 2". *Modern English Teacher* 11:2, 24-25.
- * Cook, W. (1980): "On Call: Computer-assisted Language Learning". Review of Underwood, J.: Linguistics, Computers and the Language Teacher: A Communicative Approach. *Studies in Second Language Acquisition* 8:1, 88-91.
- * Corb Chardkott, J. (1981); "Index Cards: Computer Assisted Instruction for Financially Deprived Schools". *Foreign Language Annals* 14:3, 213-216
- * Davies, G. (1985): *Talking BASIC. An Introduction to BASIC Programming for Users of Language* (London: Cassell).
- * Davies, G. & Higgins, J. (1985): *Using Computers in Language Learning: A Teacher's Guide* (London: CILT). Revised and Enlarged Version of Computers, Language and Language Learning. Information Guide 22. London 1982: CILT.
- * Davies, N. (1985): "Getting Started with Microcomputers - A Practical Beginner's Guide". *System* 13:2, 119-132.
- * Ellis, G. (1984): "User-friendly Computing". *Practical English Teaching* 5:1, 46-48.
- * Elsinen, R., Margelin, M. & Stotesbury, H. (1986): "Tietokoneihmiset Espoossa 'Takomassa' 21.-22.8.1986". *Kielikeskusuutisia* 7, 3-7.
- * Fox, J. (1984): "Computer-assisted Vocabulary Learning". *ELT Journal* 38:1, 27-33.
- * Garrett, N., Hart, R. & Park Mellgren, M. (eds.) (1985-86): "Foreign Language Teaching and the Computer". *Foreign Language Annals* 184, 350-352; 185, 429-431; 186, 503-505; 191, 61-64; 19:3, 249-251; & 19:4, 333-336.
- * Geoffrion, L. & Geoffrion, O. (1983): *Computers and Reading Instruction* (London: Addison-Wesley).
- * Grover Tuttle, H. (1983): "Programming/Evaluating Second Language CAI". *Foreign Language Annals* 16:1, 35-39.
- * Hardisty, D. (1987): "Personalised Information Gap Activities and CALL". *Practical English Teaching* 7:3, 35-37.
- * Hart, R. & Garrett, N. (eds.) (1985): "Foreign Language Teaching and the Computer". *Foreign Language Annals* 18:1, 59-63; 18:2, 164-167; & 18:3, 246-249.
- * Helin, M. (1984): Review of Kenning, M. & Kenning, M-M.: An Introduction to Computer Assisted Language Teaching. *Kielikeskusuutisia* 5, 27.

- * Higgins, J. (1983): "Computer Assisted Language Learning". *Language Teaching* 16:2, 102-114.
- * Higgins, J. (1983): "Photofit: The Computer in the Lunch Hour". *Modern English Teacher* 11:1, 3-6.
- * Higgins, J. (1984): "Reading and Risk-taking: A Role for the Computers". *ELT Journal* 38:3, 192-198.
- * Higgins, J. (1984): "Review of Kenning, M. & Kenning, M-M.: An Introduction to Computer Assisted Language Teaching". *System* 12:3, 297-299.
- * Higgins, H. (1985): "Can Computers Teach"? *English Teaching Forum* 23:3, 34-37.
- * Higgins, J. (1985): "Grammarland: A Non-directive Use of the Computer in Language Learning". *ELT Journal* 39-3, 167-173.
- * Higgins, J. (ed.) (1986): *Computer-assisted Language Learning: A European View*. *System* 14:2 (Oxford: Pergamon Press).
- * Higgins, J. (1986), "Microcomputers in English Language Teaching". *British Book News* 4, 3-6.
- * Higgins, H. & Johns, T. (1984): *Computers in Language Learning* (London: Collins ELT).
- * Holmes, G. (1984): "The Computer and Limitations". *Foreign Language Annals* 17:4, 413-414.
- * Hope, G. (1982): "Elementary French Computer-assisted Instruction". *Foreign Language Annals* 15:5, 347-353.
- * Hägg, A. (1986): "Micro-computers in Language Teaching". In Freudenstein, R. & Vaughan James, C. (eds.): *Confidence Through Competence in Modern Language Learning* (London: CILT)
- * Jones, C. (1983): "Computer Assisted Language Learning: Testing or Teaching?" *ELT Journal* 37:3, 247-250.
- * Jones, C. & Fortescue, S. (1986): *Using Computers in the Language Classroom: A Practical Guide for Teachers* (London: Longman).
- * Kaikkonen, P. (1985), "Mikro ja minä". *Tempus* 4, 8.
- * Karppinen, M-L (1985): "Tietokoneita kieliluokkaan". *Tempus* 4, 5-7.
- * Karttunen, F. (1986): "A Linguist Looks at Computer-assisted Instruction". In Freudenstein, R. & Vaughan James, C. (eds.): *Confidence Through Competence in Modern Language Learning* (London: CILT).
- * Kerr, L. (1985): "Salvaging a Disaster: Two Lessons with Computers". *ELT Journal* 39:3, 162-166.
- * Kenning, M. & Kenning, M-M (1983): *An Introduction to Computer Assisted Language Teaching* (Oxford: Oxford University Press).
- * Kimball, J. (1986): Review of Abdulaziz, M., Smalzer, W. & Abdulaziz, H.: *The Computer Book*. *TESOL Quarterly* 20:2, 327-331.

- * Last, R. W. (1984): *Language Teaching and the Microcomputer* (Oxford: Basil Blackwell).
- * Leech, G. & Candlin, C. (eds.) (1986): *Computers in English Language Teaching and Research* (London: Longman).
- * Lundgren, E. (1986): "Datorn i språkundervisningen". *LMS Lingua* 3, 139-141.
- * McCretton, E. & Rider, N. (1985): "CALL Update". *Practical English Teaching* 61, 49-51.
- * Morris-Wilson, I. (1985): "The Second Tampere CAI Seminar". *Kielikeskusuutisia* 7, 3-16.
- * Morrison, D. (1984), "GAPPER: A Microcomputer-based Learning Game". *System* 12:2, 169-180.
- * Moulin, A. (1984): "The Problem of Vocabulary Teaching: An Answer to Robbins Burling". *System* 12:2, 147-149.
- * Munne, I. (1987). "Mikrojen käyttö motivoi kielen opiskeluun". *Tempus* 1, 4-5.
- * Murphy, D. (1982): "Computers; A Revolution in Language Teaching?" *Practical English Teaching* 3:2, 41-42.
- * Niemi, A. (1982): "Mikrotietokone sanoja kuulustelemaan". *Tempus* 8, 18.
- * Olsen, S. (1980): "Foreign Language Departments and Computer-assisted Instruction: A Survey". *Modern Language Journal* 64:3, 341-349.
- * Palmqvist, O. (1986): "Datorn och kommunikativ språkundervisning". *Tempus* 8, 4-6.
- * Phillips, M. (1985): "Intelligent CALL and the QWERTY Phenomenon: A Phenomenon". *System* 13:1, 1-8.
- * Pohjola, K. (1982): "Lukion ATK ja vieraiden kielten opetus". *Tempus* 8, 16-18.
- * Power, P. (1984): "The Micro Revolution". *Practical English Teaching* 4:4, 41-42.
- * Pusack, J. (1984): "The Interactive Computer Testing of Reading Proficiency". *Foreign Language Annals* 17:4, 415-419.
- * Rantanen, J. (1984): *Tietokonepohjainen oppimateriaali. Markkinat ja tuotanto.* Helsinki: SITRA, Sarja B nro 77.
- * Renkonen, M. (1986) "Kielen opetusohjelmia on jo monen tyyppisiä". *Tempus* 7, 19-20.
- * Renkonen, M. & Seppänen, J. (1984): "Mikrotietokoneet - kieltenopetuksen uusi työkalu". *Tempus* 5, 9-10.
- * Renkonen, M. & Seppänen, J. (1984) "Mikrotietokoneita kieltenopetukseen?" *Kielikeskusuutisia* 3, 9-13.
- * Renkonen, M. & Seppänen J. (eds.) (1986): *TAKO-86 - Tietokone kielten opetuksessa & opiskelussa.* Otaniemi 21.-22.8.1986. Jyväskylä: Korkeakoulujen kielikeskuksen julkaisuja 25.

- * Rezeau, J. (1985): "From CALL to CAPP?" *Practical English Teaching* 6:1, 46-48.
- * Rinvoluci, M. (1985): "Computer Ideas for the Blackboard Classroom". *Practical English Teaching* 5:4, 19-20.
- * Schaeffer, R. (1981): "Meaningful Practice on the Computer - Is it Possible?" *Foreign Language Annals* 14:2, 133-137.
- * Sela, O., Decure, N. & Higgins, J. (1985): "CALL Competition Winners". *Practical English Teaching* 6:2, 43-44.
- * Seppänen, J. (1986): "Introducing Microcomputers to Language Learning". *Kielikeskusuutisia* 1, 19-27.
- * Spoor, A. & Spoor de Campos, C. (1985): "Computers Can Solve the Motivation Problem". *Practical English Teaching* 6:2, 45-46.
- * Spoor de Campos, C. (1983): "Teaching English with Computers". *Practical English Teaching* 4:2, 47-49.
- * Tella, S. (1982): "ATK - kielenopettajan kauhistus?" *Tempus* 8, 20-22.
- * Tella, S. (1985): "Tietokoneavusteisesta kielenopetuksesta Englannissa". *Tempus* 4, 9-10.
- * Thrush, J. & Thrush, R. (1984): "Microcomputers in Foreign Language Instruction". *Modern Language Journal* 68:1, 21-27.
- * Underwood, J. (1982): "Simulated Conversation as a CAI Strategy". *Foreign Language Annals* 15:3, 209-212.
- * Underwood, J. (1984): *Linguistics, Computers and the Language Teacher: A Communicative Approach.* (Rowley, Mass.: Newbury House).
- * Valtanen, H. (1985): Review of Kenning, M. & Kenning, M-M.: *An Introduction to Computer Assisted Language Teaching*, Higgins, J. & Johns, T.: *Computers in Language Learning*, and Ahmad, K., Corbett, G., Rogers, M. & Sussex, R.: *Computers, Language Learning and Language Teaching.* *Kielikeskusuutisia* 10, 42-44.
- * Varmola, S-L. (1982): "Tietokoneavusteinen kieltenopetus Yhdysvalloissa". *Tempus* 8, 22-24.
- * Wilson, T. (1983): "The Tampere CAI Seminar, June 13-17, 1983". *Kielikeskusuutisia* 6, 9-10.
- * Wyatt, D. (ed.) (1983): *Computer-assisted Teaching and Testing of Reading and Listening.* *Foreign Language Annals* 17:4, 393-407.
- * Wyatt, D. (1984): *Computers and ESL* (Orlando: Harcourt Brace Jovanovich).
- * Zettersten, A. (1983): "Experiment med nya teknologier i språkundervisningen: mikrodator, teledata, text-TV och video". *LMS-Lingua* 3, 124-129.
- * Zettersten, A. (1984): "Var och en är sin egen programmerare eller hur språkläraren använder en lektionsdator". *LMS-Lingua* 3, 132-134.
- * Zettersten, A. (1984): *New Technologies in Language Learning* (Copenhagen: Gyldendal). (Also published Oxford 1985: Pergamon.)

* Zettersten, A. (1985): "Authoring Systems - The Key to Future Expansion in CAI". System 13:2, 133-136.

* Zettersten, A. & Jacobson M. (1985): Brainlearn (Lund: Studentlitteratur).

* Zettersten, A. & Lundman, S. (1982-84): Engelsk Grammatik. Programvara för ABC 80. Grundskolan: Del 1-8. Gymnasieskolan: Del 1-8 (Stockholm: Liber).

Helena Kangasharju

Helsingin kauppakorkeakoulu

PUHE- JA KIRJOITUSVIESTINNÄN YLEISOPINNOT VAARASSA

Eräissä korkeakouluissa (mm. Helsingin yliopistossa) on yleisopintojen opintoviikkomäärää supistettu tai ollaan supistamassa noin 10 opintoviikkoa. Tällöin on pakollisista yleisopinnoista esitetty poistettavaksi mm. kirjoitus- ja puheviestinnän opintoja. Suurimman uhan kohteena näyttävät olevan juuri puheviestinnän opinnot. Asiaan voidaan toivottavasti vielä tässä vaiheessa vaikuttaa.

Yhtenä syynä siihen, että juuri puheviestinnän opinnot ovat joutuneet supistamisuhan alaisiksi on se, että oppiaine on melko uusi ja huonosti tunnettu. Aine on myös monissa korkeakouluissa pieni ja erillinen eikä se siten saa juuri tukea ympäristöltään. Kirjoitusviestintä mielletään selvemmin äidinkielen opintojen osaksi.

Työelämässä kommunikointitaitoja ja viestintätilanteiden ymmärtämistä ja hallitsemista arvostetaan enemmän kuin näiden asioiden opettamista korkeakouluissa. Viestintätaitojen merkitys yhteiskunnassa on monien selvitysten mukaan vain kasvamassa.

Puheviestinnän opetus ei tarkoita juhlapuheiden ja paperista pidettävien esitelmien harjoittelua, vaikka niitäkin voi joskus olla mukana. Näkökulma on siirtynyt selvästi puhujakeskeisyydestä vuorovaikutukseen. Puheviestinnän alueella on nykyisin tarjolla paljon hyvää teoriaa ja mm. yhä laajeneva diskurssitutkimus tuo lisää myös suomalaista kommunikoijaa koskevaa aineistoa. Yhtenä keskeisenä puheviestinnän opetuksen tavoitteena on kommunikaatiotilanteiden ja niissä vaikuttavien tekijöiden parempi ymmärtäminen.

Äidinkieliset viestinnän opinnot hyödyttävät varmasti myös vieraiden kielten opintoja. Kun opiskelija saa kuvan siitä, mitä keinoja hän käyttää ja miten hän toimii kommunikoidessaan omalla kielellään, hän voi paremmin ymmärtää kommunikointitapojen eroja eri kulttuurien välillä sekä omia vaikeuksiaan vieraan kielen käytössä.

Tuntuu suorastaan oudolta, että opiskelija ehkä joutuu harjoittelemaan vieraalla kielellä tilanteita, joita hän ei hallitse omalla kielelläänkään. Integroituja kommunikaatiokursseja suomi/vieras kieli onkin kokeiltu ainakin Jyväskylän yliopistossa ja Helsingin kauppakorkeakoulussa (samanlaisten viestintätilanteiden harjoittelua suomeksi ja englanniksi). Tulokset ovat innostavia.

Opiskelijat eivät usein yleisopintokurssille tullessaan tiedä, mitä aine oikein on, mutta kurssin kuluessa kiinnostus kasvaa. Helsingin yliopiston historiallis-kielitieteellisessä tiedekunnassa selvitettiin tänä lukuvuonna yleisopintokurssin opiskelijoiden suhtautumista kurssin säilyttämiseen yleisopinnoissa. Vain yksi suullisen viestinnän kurssin 127 opiskelijasta oli sitä mieltä, että kurssi pitäisi poistaa yleisopinnoista. Opiskelijoista 41 % olisi alunperin tullut kurssille, jos se olisi ollut vapaaehtoinen. Mutta niistä 59 prosentista, jotka eivät olisi tulleet vapaaehtoiselle kurssille, 46 prosenttia kannatti kurssilla oltuaan sen pakollisuutta. Tulos lienee vaikuttanut yleisopintojen supistamista suunnitelleeseen työryhmään, koska suullista viestintää ei poistettu tiedekunnan pakollisista yleisopinnoista.

Liisa Löfman

Korkeakoulujen kielikeskus

APURAHOJA OPPIMATERIAALIN LAATIJOILLE

Kuten kaikki kielikeskuksissa työskentelevät tietävät, on sopivan oppimateriaalin löytäminen omaa opetusta varten varsin hankalaa. Useimmat opettajat laativatkin oppimateriaalia joko itse tai erilaisissa ryhmissä joko vain omaa opetustaan varten tai valtakunnalliseen käyttöön. Myös korkeakoulujen kielikeskuksen toiminnassa on oppimateriaalien laatiminen ja laatimisen tukeminen ollut keskeisenä aina laitoksen perustamisesta lähtien. Oppimateriaalin laatiminen on työlästä ja aikaa vaativaa toimintaa, jota on erittäin vaikeata tehdä oman opetustyön ohessa. Periaatteessa apurahan saamisen tulisi mahdollistaa virkavapauden ottamisen, mutta näin suuria summia ei toistaiseksi ole saatu. On kuitenkin tärkeitä että apurahalla voidaan korvata edes jonkin verran opettajien tekemää ylityötä sekä ryhmien kokoontumisista aiheutuvia matkakuluja. Niinpä taas tämän vuoden alussa, opetusministeriön oppimateriaalin tuotannon edistämiseen tarkoitettuna määrärahan ollessa haussa, lähti ministeriöön lukuisia apuraha-hakemuksia.

Opetusministeriö antoi 5.3.1987 päätöksen vuoden 1987 tulo- ja menoarviossa momentilla 29.37.50 oppimateriaalin tuotannon edistämiseen osoitetun 820 000 markan määrärahan jakamisesta apurahoina oppimateriaalin laatijoille sekä valtionavustuksina muuhun oppimateriaalituotannon edistämiseen. Kielenopetus oli vain yksi ala monien muiden joukossa. Avustuksia annettiin seuraaville aloille: 1) Kustantamot ja yhteisöt, 2) Kasvatustiede, opettajankoulutus ja psykologia, 3) Kauppa-, oikeus- ja yhteiskuntatieteet, 4) Humanistinen ja taideala, 5) Kielenopetus, 6) Tekniikka, luonnontiede, maatalous-metsätieteet ja lääketieteet, 7) Muut.

Kielenopetusta muistettiin suhteellisen hyvin, esimerkiksi kaikki Korkeakoulujen kielikeskuksen asettamat työryhmät saivat tukea. Nyt päästiin työt aloittamaan usealla sellaisellakin alalla, joille ei aikaisempina vuosina oltu saatu apurahaa. Kaikki apurahat olivat markkamääriltään pyydettyjä huomattavasti pienempiä, mutta niiden avulla pystytään jatkamaan jo aloitettuja oppimateriaaleja tai aloittamaan uusien oppimateriaalien laatiminen.

Luettelen alla apurahan saajat, jotta kaikki kielikeskuksien opettajat saavat tietää, mille aloille ollaan tekemässä oppimateriaalia.

Kielenopetus

Tuntiopettaja, pääsuunnittelija Jouko Seppänen japanin kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha	6 000 mk
Tuntiopettaja Sheng-Young Wang kiinan kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha	8 000 mk
FK Miia Hietaranta & tuntiopettaja Nestor Ferrer Carrillo espanjan jatko- ja alkeiskurssin oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	9 000 mk
FM Joakim Barros portugalilaisen kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha	7 000 mk
FK Auli Poutasen johtama työryhmä ranskan kielen kuullun ymmärtämisen ja puheharjoitusten oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	10 000 mk
Työryhmä lehtori Anne Haarala & lehtori Ulla Ladau-Harjulin kauppatieteellisessä koulutuksessa käytettävän, uudentyyppisen kielenopetusmateriaalin laatimiseen, apuraha	8 000 mk
Lehtori Dagmar Neuendorffin johtama työryhmä lääketieteen opiskelijoille tarkoitettun saksan kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	12 000 mk
Tuntiopettaja Tatjana Tihmeneva-Peuranen venäjän kielen sanasto-opin laatimiseen, apuraha	7 000 mk

FK Raija Elsisen johtama työryhmä matemaattis-luonnontieteellisen alan opiskelijoille tarkoitettun ruotsin kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	12 000 mk
FL Riitta Sallisen johtama työryhmä yhteiskunta- ja kasvatustieteellisten alojen opiskelijoille tarkoitettun englannin kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha	12 000 mk
FM Leena Koskisen johtama työryhmä humanistisen alan opiskelijoille tarkoitettun englannin kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	12 000 mk
Lehtori Pirjo Neuvosen johtama työryhmä matemaattis-luonnontieteellisen alan opiskelijoille tarkoitettun englannin kielen oppimateriaalin laatimiseen, apuraha (Korkeakoulujen kielikeskus)	12 000 mk

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Compte-rendu:
J.Cl. Boulanger

ASPECTS DE L'INTERDICTION DANS LA LEXICOGRAPHIE FRANCAISE
CONTEMPORAINE

1986-166 p. Tübingen: Niemeyer-Lexicographica: Series Maior 13.

Le dictionnaire est un témoin sensible des réalités sociales, de leurs contradictions et de leurs transformations. Sacralisé, fétichisé parfois même, il est utilisé autant ou plus pour sa fonction prescriptive (c'est un modèle qui censure) que pour sa fonction descriptive (c'est un recueil quasi pédagogique). J.Cl. Boulanger tente, dans cette perspective, de mettre à jour les omissions, les irrégularités, les interdits d'une bonne quarantaine de dictionnaires parus dans leur majorité entre 1975 et 1980. Ces failles dans le traitement micro- et macrostructural des mots dits tabous reflètent des choix, des rejets qui ne sont pas neutres. Cependant, avec la multiplication des ouvrages, la diversité des publics visés, l'interdiction lexicographique n'est pas figée: au contraire, constate l'auteur, on va même vers la désinterdiction totale ou partielle. Le rythme de publication, des mises à jour (grâce à l'électronique) et l'éclatement d'une norme fixiste font que les diction-

naires collent de plus en plus à des réalités naguère tronquées, malmenées, occultées. Il n'empêche, certains sujets restent dangereux et donc leur vocabulaire mis à l'écart.

Les 9 chapitres du livre sont suivis d'un résumé substantiel en anglais, d'une bibliographie limitée et de 3 index: de notions (p. 131-144), des quelque 540 mots et affixes et 80 noms propres interdits, traités et cités dans l'étude (p. 145-163) et des dictionnaires (p. 164-165).

Les chapitres 8 et 9 (p. 102-114) -malgré leur position finale- éclairent les autres chapitres puisque l'auteur y souligne ses prises de position, ses préoccupations de départ, les limites de sa propre étude, les idéologies des lexicographes pris entre l'objectivité, la normativité et les contraintes éditoriales: l'accroissement récent des dictionnaires a permis non seulement de faire sauter certains monopoles mais aussi de briser une lecture trop standardisée du monde. Certes, certaines questions restent sans réponses: pourquoi les règles d'inclusion pour la nomenclature sont-elles plus faciles à énoncer que celles d'exclusion (cf.ch.4)? Que faire avec les unités syntagmatiques complexes? Sur quels critères supprime-t-on des mots d'une édition à l'autre? Comment expliquer la permanence, la prégnance du préjugé littéraire, base des exemples et des citations depuis le 18e s.?

Les 4 premiers chapitres sont étroitement imbriqués (p. 5-26): le ch 1 reprend certaines affirmations connues sur le dictionnaire objet culturel et objet de consommation, soumis à la fois aux "exigences d'information et de commercialisation", masquant ses enjeux, ses dilemmes, ses options sous certains mythes rassurants; ces mythes de la permanence, de l'unicité, de la durabilité, de l'objectivité, de la norme sont d'ailleurs repris, explicités au ch. 7 où en quelques pages (p. 95-101) l'auteur s'interroge sur le pourquoi et le comment de l'acceptation courante des interdictions lexicographiques.

Le ch 2. (p. 8-12) approfondit le rôle normatif du dictionnaire, le fondement idéologique de ses choix et donc des mots bannis. Tout naturellement, cette approche de la situation amène à un essai de définition de l'interdiction en lexicographie, notamment par rapport au tabou et à l'euphémisme: est considéré comme interdit tout mot qui n'a pas son entrée dans le dictionnaire, malgré son usage plus ou moins répandu, sa fréquence d'utilisation dans les interactions quotidiennes. Ce non-enregistrement, cette proscription respecte la norme culturelle dominante qui tente de censurer certains concepts et par conséquent de taire aussi les mots qui les désignent. Avec justesse, J.Cl. Boulanger distingue l'interdit du tabou car ce dernier ne comporte pas la notion de rationalité, la motivation idéologique, l'aspect réfléchi que se donne l'interdiction. Plusieurs causes de l'interdiction lexicographique sont avancées au ch. 4 (p. 18-26); elles ont diverses origines:

- des limitations d'ordre économique: les agents de la normalisation (fabricants et éditeurs de dictionnaire) aiment se retrancher derrière des raisons pratiques: rapport volume/prix, maniabilité, format, nombre de caractères, etc ...

- la visée pédagogique du dictionnaire, produit de pressions réciproques entre les attentes des lecteurs, le prestige des institutions et les fonctions descriptive-normative que remplit de fait le lexicographe;
- les prises de position personnelles des concepteurs de dictionnaire: ceux-ci sont aussi des acteurs sociaux qui observent les usages de la langue avec leur modèle et leur culture;
- l'attitude puriste, liée aux deux causes précédentes et reproductrice des hiérarchies en place.

Après ces réflexions générales viennent les deux chapitres-clés du livre:

- quelles sont les catégories d'interdiction? C'est l'objet du ch. 5 (p. 27-55); les 8 principales interdictions citées (culturelle, sexuelle, sociale, politique, religieuse, artistique, littéraire, onomastique) sont illustrées de nombreux exemples, reflétant les oppositions, les différences de traitement entre les dictionnaires et à l'intérieur d'un même dictionnaire. Bien sûr, elles se recoupent en partie; on dira que la partie sur l'interdiction artistique est la moins convaincante, au contraire de celles littéraire et onomastique, par ex., plus développées.
- Peut-on regrouper les mots bannis? Le ch. 6 (p. 56-94) propose une typologie en 7 points, rassemblant les interdictions lexicographiques les plus apparentes: les néologismes (y compris les dérivés morphologiques), les terminologismes ou termes attachés à des domaines de spécialité, les régionalismes - c'est le type le plus longuement décrit mais occasion d'une réflexion générale, définitionnelle plus que proprement reliée à l'interdiction, les emprunts, les argotismes (mots grossiers, jurons, mots de la langue verte) (1) et les dérivés onomastiques (silence sur certains gentilés, anthroponymismes et autres toponymismes); le septième groupe s'attarde sur les censures qui ont trait aux définitions, sur des oublis ou des occultations de mots dérivés ...

En tout, voilà un livre décapant: il n'est ni recherche abstraite ni pur listage-évitant ainsi les pièges d'une certaine théorisation (l'auteur aurait pu s'appuyer sur Freud, sur les tentatives d'explication psychanalytique des mécanismes du tabou par ex.) et ceux d'une description factuelle.

Avec une ambition pédagogique raisonnée, appuyée par des citations en tête de chaque chapitre et 5 tableaux d'analyse ponctuelle approfondie, J.Cl. Boulanger découvre une face cachée mais mouvante de la lexicographie contemporaine.

A cette approche des paradigmes de mots interdits dans la "langue" devrait maintenant s'ajouter une étude des conditions psychosociales de leur production, de leur utilisation en "discours" - par ex. à l'aide d'enquêtes (par questionnaires, par observation-enregistrement), car si les dictionnaires ne disent pas tout, c'est que tout n'est pas permis pour tous et toutes, selon les classes sociales. Quelle est l'articulation notamment entre les paramètres sociaux, le type d'interaction et

l'intensité du mot tabou choisi qui fonctionnerait ainsi comme une modalité, comme un indice de repérage du locuteur par rapport à la situation d'énonciation? Pressions et impressions sur des mots si vivants ...

Yves Gambier
Université de Turku

Note:

1. Signalons ici les travaux publiés par la revue Maledicta, depuis 1977, journal international des formes d'agression verbale: mots triviaux, scatologiques, érotiques, insultes, etc ... - édité par Maledicta Press (Waukeska-Wisconsin, E-U).

Klaus-Peter Eschenbach (Hrsg.)

MEDICINISCHE FACHSPRACHE, Band 1

Jungjohann Verlagsgesellschaft, Neckarsulm 1987. DM 19,80.

Im Januar 1987 erschien der 1. Band der bereits angekündigten Zeitschrift "Medizinische Fachsprache", die von nun an periodisch (in einem bisher nicht mitgeteilten Abstand) erscheinen und Beiträge zur medizinischen Fachsprache in deutscher, englischer und französischer Sprache veröffentlichen wird. Neben Originalarbeiten sollen auch an anderen Stellen bereits publizierte Artikel "gewissermaßen archiviert" neu erscheinen. Dieser erste Band enthält außerdem die Rubriken "Recensionen" und "Briefe", letztere werden vom Herausgeber in erfrischender Weise beantwortet.

Die "Medizinische Fachsprache" will sich als "liberales Forum zur Discussion auch controverser und polemischer Standpunkte" verstanden wissen, angestrebte Ziele sind "Qualität, Relevanz und Curzweiligkeit der veröffentlichten Beiträge". Klaus-Peter (oder besser Claus-Peter?) Eschenbach, der Herausgeber der Zeitschrift, ist ein Verfechter der lateinischen Schreibweise, fordert diese jedoch nicht von den Autoren der Zeitschrift.

Wenn sich auch die Artikel der ersten Nummer vorwiegend auf die Rechtschreibung fremdsprachlicher Fachwörter konzentrieren und mit Ausnahme zweier Rezensionen alle Beiträge in deutscher Sprache geschrieben sind, so bleibt doch zu hoffen, daß das Niveau der Zeitschrift proportional mit ihrer Verbreitung steigt.

Die Herausgabe dieser neuen Zeitschrift ist nur zu begrüßen, bietet sie doch Medizinern, Linguisten sowie Fachsprachendidaktikern und -methodikern, die sich für die Fachsprache der Medizin interessieren, ein gemeinsames Diskussionsforum.

Sabine Ylönen

Buhlmann, Rosemarie; Fearn, Anneliese:

Handbuch des Fachsprachenunterrichts. Unter besonderer Berücksichtigung naturwissenschaftlich-technischer Fachsprachen. Berlin/München: Langenscheidt, 1987. - ISBN 3-468-49435-1. 400 Seiten, DM 29,80

Nur selten wird ein Buch bereits vor seinem eigentlichen Erscheinen rezensiert. Die Tatsache, daß der hier vorliegende Band aus der Reihe "Fremdsprachenunterricht in Theorie und Praxis" (Allgemeiner Herausgeber: Prof. Dr. G. Neuner) schon im Herbst 1986 durch Walter Schleyer (Info DaF, Nr. 5/6, 1986) vorgestellt und besprochen wurde, ohne daß er bis heute (Anfang April 1987) überhaupt in den Vertrieb gelangt ist, spricht daher sicher für sich. Das 'Handbuch' wurde von Kolleginnen und Kollegen aus der Praxis des fachbezogenen Fremdsprachenunterrichts seit langem und mit Interesse erwartet, nachdem sein Erscheinen erstmals bereits im Sommer 1985 angekündigt worden ist. Nach Auskunft des Verlages ist nun fest damit zu rechnen, daß das 'Handbuch' Ende April 1987 zu erwerben ist.

Dieser Besprechung liegt noch nicht das fertige Buch zugrunde; zugänglich war lediglich die Druckfahne, noch ohne Fußnoten und z.T. sogar ohne Umbruch. Wir verzichten daher darauf, auf Druckfehler, Uneinheitlichkeit und Mängel im Literaturverzeichnis sowie andere Unzulänglichkeiten einzugehen: diese sind von den Autorinnen in der Zwischenzeit wohl ohnehin beseitigt worden. Nicht angelastet werden soll den Autorinnen desweiteren das nicht (mehr) aktuelle Literaturverzeichnis: da das Buch bereits 1984/85 beim Verlag eingereicht wurde, konnte die danach erschienene Literatur natürlich nicht mehr berücksichtigt werden.

Insgesamt werden wir das 'Handbuch' im folgenden aus der Sicht der Praxis des fachbezogenen Fremdsprachenunterrichts diskutieren; denn als Adressaten nennen die Autorinnen in erster Linie "DaF-Lehrer in der Praxis, die mit Fachsprachenunterricht beginnen oder sich im Fachsprachenunterricht fortbilden wollen". Auf den Nenner gebracht besteht der bescheidene Selbstanspruch der Autorinnen darin, mit dem 'Handbuch' einen "Steinbruch" vorzulegen, "das zu verschiedenen Fragen - linguistischer, didaktischer, methodischer Art - Aufschluß geben kann und deshalb nicht 'im stillen Kämmerlein' und am Stück durchgelesen, sondern beim Auftreten dieser Fragen in der Gruppe konsultiert und diskutiert werden sollte".

Aus diesem Anspruch ergibt sich, daß fast alle Fragen angesprochen werden,

die dem Praktiker bei der Planung und Produktion von Unterrichtsmaterialien, bei der Kurs- und Unterrichtsvorbereitung sowie bei der Übungsgestaltung begegnen. Es entsteht so eine Fülle an Material, das nur noch schwer zu überschauen und in einzelnen Punkten auch durchaus kritikwürdig ist. Eine zuverlässige Orientierungshilfe bieten glücklicherweise das Register und das detaillierte doch gleichzeitig übersichtliche Inhaltsverzeichnis, das zehn eigentliche Hauptkapitel ausweist. Dies sind der Reihenfolge nach:

- Fachsprachliche Grundlagen
- Fachunterricht, Fachsprachenunterricht und Allgemeinsprachlicher Unterricht
- Sprachliche Handlungsfähigkeit im Fach als Ziel des Fachsprachenunterrichts
- Der Lerner im Fachsprachenunterricht
- Der Lehrer im Fachsprachenunterricht
- Fachsprachliche Lehrwerke
- Interdependenzen im Fachsprachenunterricht
- Kursplanung und -erstellung
- Übungen im Fachsprachenunterricht
- Transfermöglichkeiten

Durchgängiges (erfreuliches) Prinzip in allen Kapiteln ist, daß die wichtigsten Aussagen reichlich mit Beispielen belegt werden und didaktische, methodische und linguistische Aspekte integriert behandelt werden. So ist z.B. das Kapitel 'Fachsprachliche Grundlagen' keineswegs ein rein "linguistisches", denn es beschäftigt sich gleichzeitig ausführlich mit Konsequenzen für die Didaktik, die aus bestimmten Merkmalen von Fachtexten zu ziehen sind. Andererseits sind die Kapitel, die sich eher mit Fragen des Unterrichts beschäftigen keine lediglich didaktisch-methodischen; sie sind in überzeugender Weise auch linguistisch fundiert, wobei die Fußnoten dem Leser wohl zusätzliche Erklärungen und Hinweise auf die wissenschaftliche Fachliteratur vermitteln sollen.

Im Kapitel 'Fachsprachliche Grundlagen' begründen die Autorinnen ihre Beschränkung auf naturwissenschaftlich-technische Fachsprachen damit, daß diese für die Didaktisierung am einfachsten sind und eine Übertragbarkeit auf andere Fachsprachen grundsätzlich möglich erscheint, was im übrigen auch im letzten Kapitel (= Transfermöglichkeiten) am Beispiel der Fachsprache Wirtschaft exemplarisch nachvollzogen wird. Erfreulich im ersten Kapitel ist, daß die Autorinnen der Neuorientierung der Fachsprachenforschung folgen und sich in besonderer Weise textuellen Besonderheiten von Fachtexten zuwenden, ohne die morphologischen, lexikalischen und syntaktischen zu vernachlässigen. Die Darstellung erfolgt grundsätzlich getrennt für geschriebene und gesprochene Texte, so daß Unterschiede deutlich werden, die auch für die Didaktik/Methodik eine Rolle spielen. Nicht hinreichend begründet scheinen uns allerdings die Ausführungen zum wissenschaftlichen Diskurs zu sein, der - in Anlehnung an

Widdowson - als "die universelle Art und Weise, sich in einem Fach zu verständigen" verstanden wird. Neuere linguistische Untersuchungen zeigen, daß die Vertextung auch in Fachtexten kulturbedingt ist (vgl. z.B. Clyne). Dies gilt natürlich insbesondere für gesprochene Texte, in denen die interkulturelle Kommunikation in einem besonderen Maß Störfaktoren ausgesetzt ist. Doch müssen diese Aspekte von der Didaktik/Methodik des fachbezogenen Fremdsprachenunterrichts zukünftig überhaupt erst thematisiert werden, wobei sicher Fragestellungen und Methoden der 'Interkulturellen Germanistik' fruchtbar gemacht werden können, die sich bislang allein auf Aspekte der Literaturrezeption beschränkte.

Erfreulich im ersten Kapitel ist auch die ausführliche Beschäftigung mit populärwissenschaftlichen Texten: die Autorinnen weisen überzeugend und an Beispielen nach, daß populärwissenschaftliche Texte für den Einsatz im fachbezogenen Fremdsprachenunterricht nicht geeignet sind.

Im Kapitel 'Fachunterricht, Fachsprachenunterricht und allgemeinsprachlicher Unterricht' wird Fachsprachenunterricht als "Brücke" zwischen allgemeinsprachlichem Unterricht und dem Fachunterricht herausgearbeitet und festgehalten, "daß der Fachsprachenunterricht am wirkungsvollsten ist, wenn er dem Fachunterricht vorangeht". Deutlich wird in diesem Kapitel allerdings, daß sich die Autorinnen fast ausschließlich auf die Bedingungsgefüge des Unterrichts im (deutschsprachigen) Inland richten und andere Bedingungsgefüge mehr oder weniger unberücksichtigt bleiben.

Dies gilt auch für das Kapitel 'Sprachliche Handlungsfähigkeit im Fach als Ziel des Fachsprachenunterrichts', in dem bei der Ermittlung konkreter Lernziele und -inhalte sowie Ansätze zur Realisierung der Lernziele und der Diskussion von Realisierungsmöglichkeiten im Unterricht wiederum allein von dem Bedingungsgefüge des naturwissenschaftlich-technischen Fachsprachenunterrichts im Inland ausgegangen wird.

Von besonderer Bedeutung für die Praxis des Unterrichts sind die Kapitel über den Lerner und über den Lehrer im Fachsprachenunterricht, über Fachsprachliche Lehrwerke sowie über Interdependenzen im Fachsprachenunterricht. Die Autorinnen gehen grundsätzlich davon aus, daß einer der Faktoren aus dem Interdependenzdreieck 'Lehrer - Material - Lerner' vollkompetent sein muß, um einen Erfolg des Unterrichts zu gewährleisten. Auf der Seite des Lerners werden Sprachkenntnisse, Fachkompetenz und Spezialisierungsgrad, Lerngewohnheiten, -probleme und -erwartungen als Ist-Zustand ermittelt und einem Soll-Zustand zugeordnet, der die Grundlage für die Bestimmung der Lernziele, -inhalte

und -methoden bildet. Was die Behandlung der Lerngewohnheiten betrifft, so scheint uns die Gegenüberstellung von Lerntraditionen der industriellen Kultur und vorindustrieller Kulturen problematisch zu sein. Die von den Autorinnen belegten Lerngewohnheiten bei Lernern aus vorindustriellen Kulturen treffen z.B. in der Regel auch auf finnische Lerner zu; andererseits zeigt Schroedter-Albers, daß im hinduistischen und islamischen Kulturkreis tatsächliche Lerntraditionen durchaus mit moderneren in Übereinstimmung gebracht werden können. Auch hier sind in Zukunft weitere Einzeluntersuchungen erforderlich, bei denen wohl auch nach Sozialisationsformen in verschiedenen Schultypen eines jeweiligen Kulturkreises unterschieden werden müßte.

Im Kapitel 'Kursplanung und -erstellung' erhält der Leser hinreichend Diskussionsstoff für die Begründung von Lernzielen, für die Ermittlung von Lerninhalten und für die Festlegung einer Progression in Lehrwerken. Desweiteren wird ein Raster für die Materialanalyse vorgestellt; für die Materialauswahl werden Kriterien genannt.

Im Kapitel 'Übungen im Fachsprachenunterricht', dem umfangreichsten Kapitel des Buches, werden in erster Linie Übungen zur Rezeption eingebracht, was wohl auch der gegenwärtigen Situation des fachbezogenen Fremdsprachenunterrichts am besten entspricht. Ausgehend von einer komprimierten Übersicht über die Problematik des 'Lesens in der Fremdsprache' werden Beispiele für die wichtigsten Übungsformen vorgestellt. Besonders dieses Kapitel erweist sich als wahre Fundgrube und kann vom Praktiker wirklich als 'Steinbruch' benutzt werden.

Im letzten Kapitel 'Transfermöglichkeiten' wird am Beispiel der Fachsprache Wirtschaft gezeigt, daß ein Transfer der entwickelten Konzeption auf andere Fachsprachen möglich ist, wenn gleichzeitig eine gewisse Adaptation an deren Besonderheiten erfolgt. Ausgangspunkt in diesem Kapitel ist zunächst eine linguistische Beschreibung bestimmter Textsorten aus dem Bereich Wirtschaft, zu denen dann didaktische Konsequenzen diskutiert und funktionsgerechte Übungen vorgeschlagen werden.

Insgesamt bietet das 'Handbuch' von Buhlmann/Fearns ohne Zweifel eine ausgezeichnete Grundlage sowohl für die Lehrerfortbildung, als auch für die individuelle Fortbildung und als Nachschlagewerk für den Praktiker. Die wenigen kritischen Einwände ändern in keiner Weise etwas daran, daß dieses 'Handbuch' wohl das Standardwerk für den fachbezogenen Fremdsprachenunterricht werden wird und neben dem einführenden Band von Fluck und den neueren Einführungen in den Themenbereich Fachsprachen unbedingt zur Pflichtlektüre für alle gehören sollte, die in ihrer Praxis Fachsprachenunterricht machen oder sich darauf

vorbereiten wollen. Auch diejenigen, die die zahlreichen Vorarbeiten der beiden Autorinnen schon kennen, erhalten durch die kompakte Zusammenfassung dieser in einem Band und durch die Einarbeitung neuer Aspekte ohne Zweifel neue und zusätzliche Anregungen. Daß das Bedingungsgefüge des Unterrichts im (deutschsprachigen) Inland mehr oder weniger ausschließlicher Ausgangs- und Zielpunkt ist, ist zwar zu bedauern, dennoch sollte das 'Handbuch' auch für den ausländischen Leser als "Steinbruch" eine nützliche Funktion haben: die Autorinnen wünschen sich gerade ein Studium des Buches in Gruppen, so daß es schöpferisch weiterentwickelt und an konkrete Bedingungsgefüge angepaßt werden kann.

LITERATUR

Clyne, Michael: Linguistics and written discourse in particular languages: contrastive studies: English and German. In: Annual Review of Applied Linguistics, Vol. 3 (1982), 38-49.

Fluck, Hans-Rüdiger: Fachdeutsch in Naturwissenschaft und Technik: Einführung in die Fachsprachen und Didaktik/Methodik des fachorientierten Fremdsprachenunterrichts (Deutsch als Fremdsprache), Heidelberg 1985.

Schroedter-Albers, Henning: Koranvorlesen und Guruimitation? Schablonen und tatsächliche Lerntraditionen im hinduistischen und islamischen Kulturkreis. In: Spracharbeit, Nr 3/86, 18-21.

Widdowson, H.G.: Explorations in Applied Linguistics. Oxford 1979

Hartmut Schröder

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskuksen nauhoitepalvelu tiedottaa

ENGLISH LISTENING COMPREHENSION MATERIAL

BBC SCIENCE MAGAZINE

06/87	New Solar Cycle Model	4'10"
	Hybrids Upset the Balance	6'10"
	What's Happening at the Earth's Core?	6'00"
	The Chemistry of Life - New View	7'30"
07/87	Mountain Sickness	2'05"
	Protein for Alzheimer's	4'25"
	Earthquake Prediction	6'13"
	Killer Chemicals of the Immune System	5'25"
	A Test for Therapy Effectiveness	4'40"
08/87	A Gene for Manic Depression	10'50"
	Spaceflight and Distorted Realities	4'40"
	Litter Bugs of the Genome	8'40"
09/87	Spectacular Star Explosion	2'20"
	Particle Physics Coffee Table Book	6'40"
	Antarctic Ozone Hole - The Mystery Deepens	4'55"
	How Do Mathematicians Think?	9'35"
10/87	Food Irradiation 1. - Does it Kill the Bugs?	8'30"
	Rose Garden on the Ocean Floor	4'45"
	APO B 100 Sequenced	3'40"
	Food Irradiation 2. - Does it Kill the Food?	6'20"
11/87	Migration of Life Forms in the Pacific	11'25"
	Giant Geyser under the Pacific	1'55"+2'40"
	Gene Replacement Could Cure Illness	8'30"
12/87	Sperm Meets Egg	7'48"
	Genetic Component of Psychiatric Disorders	7'40"
	The Brain Drain - Where Do Our Memories Go?	4'15"
	Chance Meetings in Outer Space	4'15"

Lisätietoja ja tilaukset:

Jyväskylän yliopisto
Korkeakoulujen kielikeskus / Nauhoitepalvelu
Seminaarinkatu 15
40100 JYVÄSKYLÄ

puh. (941)292 886 / Koponen

TIEDOTUS PILC-KURSSILAISILLE!

Niillä PILC-kurssilaisilla, jotka aikovat osallistua M.A. in Applied Linguistics -kurssiin Birminghamin yliopistossa, on mahdollisuus korvata osa M.A. -kurssiin vaadittavasta valmistavasta työstä PILC-kurssia varten suorittamallaan tehtävävillä. Jos tämä mahdollisuus kiinnostaa Sinua, ota yhteys! Liisa Löfman
941-292 880.

PILCers - YOUR ATTENTION, PLEASE!

Those of you who intend to attend the M.A. in Applied Linguistics at Birmingham University will be able to substitute part of the preparatory work for this course with tasks performed for PILC. If you are interested in this possibility, please contact Liisa Löfman. Tel. 941-292 880.

* * * * *

AFinLA TIEDOTTAA

AFinLA:n vuoden 1986 vuosikirja (julkaisu n:o 43, toim. Liisa Lautamatti ja Sauli Takala) on loppuunmyyty. Uusia tilauksia ei oteta vastaan.

ASSOCIATION FINLANDAISE DE LINGUISTIQUE APPLIQUÉE
AFINLA

Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA r.y. valitsi syyskokouksessaan 1986 Joensuussa yhdistyksen hallituksen vuodeksi 1987. Puheenjohtajaksi valittiin ap.prof. Viljo Kohonen (Tampere, puh. 931-156 853). Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 6.3.1987 Tampereella sihteeriksi valittiin FL Raija Ryhänen (Tampere, puh. 931-114 160/koti, 931-156 856/työ). Mervi Eloranta (Jyväskylä, puh. 941-675 885/koti) toimii varasihteerinä.

Muut hallituksen jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:

Kari Sajavaara (vpj., Jyväskylä)
Pekka Hirvonen (vpj., Joensuu)
Matti Leiwo (Jyväskylä)
Raija Hämelin (rah.hoit., Helsinki)
Jorma Tommola (julk.toim., Turku)
Sauli Takala (Helsinki)
Leena Laurinen (Helsinki)

Varajäsenet:

Liisa Lautamatti (Jyväskylä)
Heikki Nyyssönen (Oulu)
Pekka Boman (Pori)
Håkan Ringbom (Turku)
Raija Ruusuvuori (Turku)
Silja Pellinen (Tampere)
Auli Hakulinen (Helsinki)

Yhdistyksen osoite:

AFinLA/Raija Ryhänen
Tampereen yliopisto/OKL
PL 607
33101 Tampere

Jäsenet voivat tilata AFinLA:n julkaisuja os. AFinLA/Englannin kielen laitos, Seminaarinkatu 15, 40100 Jyväskylä. Muut kuin jäsenet: Akateeminen kirjakauppa, PL 128, 00101 Helsinki.

AFinLA:an voi liittyä jäseneksi maksamalla jäsenmaksun 50 mk, opiskelijat 25 mk sekä yhdistykset 200 mk postisiirtotilille no 5156 23-4. Kirjoita nimesi ja osoitteesi selvästi, sillä AFinLA:n posti lähetetään maksukuitin osoitteeseen.

Distribution of AFinLA publications:

members: Department of English, University of Jyväskylä, 40100 Jyväskylä.
others: Akateeminen kirjakauppa, PL 128, 00101 Helsinki.

The membership fee is Fmk 50 (Fmk 25 for students and Fmk 200 for associations). It can be paid on AFinLA's post giro account no 5156 23-4.

LINGVISTIIKAN 8. KESÄSEMINAARI

Lingvistiikan kesäseminaari järjestetään kahdeksannen kerran Jyväskylän yliopistossa 1.-4. kesäkuuta 1987. Seminaarin aiheena on

TIETOKONEET KIELENTUTKIMUKSESSA JA KIELENOPETUKSESSA
SEKÄ KORPUKSET KIELENTUTKIMUKSESSA

Seminaari on ensisijaisesti tarkoitettu korkeakoulujen kieliaineiden opettajille ja jatko-opiskelijoille, mutta se on avoin myös kaikille muille asiasta kiinnostuneille. Osanottomaksu on 150 mk. Ennakkoilmoittautuminen ei ole välttämätön, mutta suotava (alla olevaan osoitteeseen).

Pääosa luennoista pidetään suomeksi ja luennoijina toimivat lähinnä kotimaiset asiantuntijat.

Lopullinen ohjelma lähetetään huhtikuun lopussa laitoksille ja kaikille ennakkoon ilmoittautuneille. Ohjelman voi myös saada osoitteesta:

Salme Vaaraniemi
Täydennyskoulutuskeskus
Jyväskylän yliopisto
40100 Jyväskylä
puh. 941 - 292 894

Lisätietoja antaa myös professori Kari Sajavaara (Jyväskylän yliopiston englannin kielen laitos), puh. 941 - 291 620.

THE THIRD TAMPERE CALL/CAI SEMINAR

University of Tampere
JULY 20 - 24, 1987

MAIN LECTURERS: Richard Pollak, MECC - USA
Graham Davies, NCCALL - England
Micheal Jaget, Sweden

ORGANIZERS: Raimo Karvonen, Translation Studies Dept.
U. of Tampere
and the Tampere Summer University

This seminar appears to have become a biennial event, since the previous seminars were in the summers of 1983 and 1985. The earlier seminars were intended for secondary and university teachers interested in Computer Assisted Instruction, but the emphasis was on Computer Assisted Language Learning.

The emphasis has shifted slightly and this seminar is for anyone interested in the use of computers in education. Most of the lectures will be in English, and many of the examples might still be from CALL.

The curriculum will include the general principles, recent developments, and future directions for computers, and computer related technology, in education. Totally new topics for this seminar will include suggestopedia and laser video disk technology interfaced with the computer.

A variety of educational software currently available in Finland, Sweden, Britain and the U.S. will be demonstrated. One of our aims will be to get as much of the software as possible into the lab sessions, so that participants can test this software for themselves. This should include the interactive video disc software, suggestopedia, and software which is currently available in Finland.

We hope to again have a variety of computers available. Much of the software which Dr. Pollak will be bringing with him will be for the Apple II. Most of Graham Davies software will be for the BBC computer. Although the suggestopedia software is also for the Apple II, Michael Jaget can easily adapt it to other computers. Much of the software in Finland is now IBM compatible, and we will need to have computers which will run these.

Registration fee: 800 Fmk

For registration and further information, please contact Tampereen kesäyliopisto/The Tampere Summer University, Vuolteenkatu 11 B, 33100 Tampere, tel 931-384 33 or 156 111, by July 6th at the latest.

TAMPEREEN KORKEAKOULUYHDISTYS r.y.
TAMPEREEN KESÄYLIOPISTO

KANSAINVÄLISTYMINEN YLIOPISTOISSA JA
YHTEISÖISSÄ - KURSSI KÄYTÄNNÖN TYÖSTÄ
JA TOTEUTUKSESTA

- Aika 19.-21.8.1987, klo 10-14 ja 15-18
- Paikka Tampereen yliopisto, Kalevantie 4 ja Pyynikintie 2
- Kohderyhmä Yliopistojen ja yhteisöjen piirissä työskentelevät henkilöt, joiden työtehtäviin kuuluu huolehtia ulkomaalaisten (vaihto-)opiskelijoiden, tutkijoiden ja luennoitsijoiden vastaanottamiseen liittyvistä tehtävistä sekä heidän oleskeluaikaansa liittyvistä hallinnollisista ja käytännöllisistä järjestelyistä.
- Tavoite Kurssin yhtenä päätavoitteena on yhdessä pohtia, minkälaista henkilökuntaa yliopistot ja yhteisöt välttämättä tarvitsevat kansainvälistymispyrkimystensä toteuttamiseen:—Kuinka paljon lisää henkilökuntaa? Mille hallinnolliselle tasolle? Mitkä ovat tämän henkilökunnan tehtävät? Miten tehtävät tulisi hoitaa? Paljonko kaikki maksaa ja mistä saadaan rahoitusta tähän kansainvälistymiseen?
- Sisältö Kurssilla käsiteltävien sisältöalueiden avulla pyritään löytämään vastauksia kurssin tavoitekysymyksiin. Kurssiin sisältyy luentoja sekä yhteisiä pohdintakeskusteluja. Aiheina näissä ovat mm.:
- kulttuurien väliset erot ja näihin liittyen
 - hakeutuminen ulkomaiseen yliopistoon
 - orientaatiot ulkomaille lähteville
 - orientaatiot Suomeen tuleville
 - orientaatiomateriaalin kehittäminen
 - yliopistojen ja yhteisöjen valmistaminen ottamaan vastaan ulkomaalaisia opiskelijoita ja tutkijoita
 - opetussuunnitelman kehittäminen
 - akateemiset ja sosiaaliset tukitoimet ulkomaalaisille
 - opintosuoritusten kirjaaminen, muuntaminen ymmärrettäväksi, todistukset
 - viisumi- ja oleskelulupakysymykset, työluvut

- kansainväliset julkaisut ja yhdistykset, jotka ovat erikoistuneet kulttuurien väliseen yhteistyöhön ja jotka tarjoavat lisää tietoa ja taitoa aiheina olevilta alueilta.

Materiaali	Kurssille ilmoittautuneille toimitetaan etukäteen aiheisiin liittyvää materiaalia tutustumista ja kommentointia varten. Eri yliopistoissa ja yhteisöissä kehitetty materiaali on myös tervetullutta etukäteisjakeluun.
Opettajat	John Hopkins, lehtori Marja Laesvirta, FM, MA (mahdollinen vierailuva luennoitsija)
Opetuskieli	englanti ja suomi
Osanottajamäärä	n. 35 osanottajaa
Ennakkoilm.	Kesäyliopiston kansliaan 3.8. mennessä
Osallistumismaksu	520 mk

Tiedustelut ja ilmoittautumiset Tampereen kesäyliopistoon, os. Vuolteenkatu 11, 33100 TAMPERE; puh. 931-38 433, 156 111.

ASSOCIATION INTERNATIONALE DE LINGUISTIQUE APPLIQUÉE
(AILA)

COMMISSION INTERUNIVERSITAIRE SUISSE DE LINGUISTIQUE APPLIQUÉE
(CILA)

UNIVERSITÉ DE NEUCHÂTEL — CENTRE DE LINGUISTIQUE APPLIQUÉE

SYMPOSIUM:

«MINORISATION LINGUISTIQUE ET INTERACTION»

«CHANGING THE MINORITY/MAJORITY STATUS OF A LANGUAGE IN INTERACTION»

«FORMEN SPRACHLICHER MINORISIERUNG IN DER INTERAKTION»

NEUCHÂTEL (SUISSE)

16-18 SEPTEMBRE 1987

avec l'appui de l'Académie suisse des Sciences Humaines

Ce Symposium a une vocation pluridisciplinaire. Il s'adresse non seulement aux linguistes, mais aussi aux ethnologues, pédagogues, psychologues, historiens et plus généralement à toutes les personnes intéressées aux situations communicatives asymétriques.

La vie quotidienne nous place parfois en situation d'infériorité linguistique. C'est le cas lorsque nous sommes amenés à converser dans la langue d'un interlocuteur alloglotte. Les élèves qui étudient une langue étrangère vivent des expériences de ce genre non seulement à l'école, mais aussi et surtout lors d'échanges scolaires ou de séjours linguistiques. Il s'agit d'un cas particulier d'un phénomène plus général, mal connu bien que très important pour de nombreux individus – en Suisse notamment. Le Symposium a pour but d'apporter des éclairages variés sur ce phénomène et pourra intéresser, entre autres, les enseignants de langues.

Ont accordé leur aide financière:

Le Centre pour le perfectionnement des professeurs de l'enseignement secondaire, Lucerne.
La Fondation «Centres européens Langues et Civilisations».

PROGRAMME

Le Symposium est organisé autour de cinq thèmes principaux. Chacun de ces thèmes sera présenté en séance plénière, le matin, selon le plan suivant:

- A) **Linguistic characteristics of minority/majority language status change during verbal interaction**
Manifestations linguistiques des processus de minorisation/majorisation dans l'interaction
 M. John J. Gumperz, Université de Berkeley, U.S.A.
- B) **Minorisation des parlers majoritaires dans certaines situations**
How majority languages are given a minority status in certain situations
 M. Corrado Grassi, Université de Vienne, Autriche
- C) **La minorisation d'une langue chez l'individu**
How a language acquires a minority status for the language user
 Mme Shana Poplack, Université d'Ottawa, Canada
- D) **Minorisierung der Muttersprache in der Schule**
Minorisation de la langue maternelle à l'école
 Mme Els Oksaar, Université de Hambourg, Allemagne
- E) **Circonstances sociales et historiques des processus de minorisation**
Social and historical factors involved in changing the minority/majority status of a language
 M. Albert Valdman, Université de Bloomington, U.S.A.

L'après-midi, les personnes inscrites auront l'occasion de participer à un ou plusieurs ateliers, en petits groupes. Les personnes intéressées voudront bien proposer au comité d'organisation un sujet d'intervention de 20-30 minutes (discussion comprise), en relation avec l'un des thèmes ci-dessus. Si le nombre des propositions est trop élevé, la sélection sera opérée en fonction de la pertinence du sujet par rapport au thème de l'atelier et du Symposium.

Langues

Conférences plénières: français-anglais-allemand.

Ateliers: français-allemand-anglais, italien-espagnol.

En principe, la traduction simultanée pour les conférences plénières est prévue.

Communications:

Les personnes qui désirent présenter une communication sont priées d'envoyer un résumé d'une demi-page environ en même temps que leur inscription. Le comité scientifique leur fera connaître sa décision jusqu'au 15 juin 1987.

Taxe d'inscription

Fr.s. 100.- par personne (non compris frais de logement et d'entretien);
 assistants Fr.s. 40.-, étudiants Fr.s.20.-.

Paiement

A réception de la confirmation de l'inscription par compte de chèques postaux ou compte bancaire.

En cas d'annulation, les droits d'inscription seront remboursés après déduction de Fr. 20.- de frais administratifs. Aucun remboursement après le 5 septembre, sauf certificat médical.

Logement

Nous nous chargeons des réservations (voir formule ci-contre).

Prix des chambres, par nuit, petit déjeuner, taxes et service compris (en francs suisses):

	chambre à 1 lit	chambre à 2 lits
Catégorie A	de 70.- à 120.-	de 115.- à 150.-
Catégorie B	de 65.- à 75.-	de 90.- à 110.-
Catégorie C	de 40.- à 60.-	de 80.- à 90.-
Cité universitaire ^① nombre de chambres limité	25.-	

Inscription

A l'aide de la formule ci-jointe, avant le 15 mai 1987. Passé cette date, la réservation d'une chambre n'est plus garantie (voir carte ad hoc).

Les personnes inscrites recevront une confirmation et toutes les indications utiles concernant le programme complet du Symposium.

Transports

Train, avion, voiture.

130 km de Genève (trains directs depuis l'aéroport).

150 km de Zürich (trains directs depuis l'aéroport).

Tous les trains de la ligne Genève-Lausanne-Bienne-Bâle ou Zürich s'arrêtent à Neuchâtel, de même que le TGV Paris-Berne.

A proximité des axes autoroutiers en provenance de Genève, Lausanne, Berne, Bâle, Chiasso, Zürich.

Vous trouverez la fiche d'inscription à la fin de la revue.

Inbjudan till lingvister i de nordiska länderna att delta i

Nordiskt Symposium
om
Språkvetenskapliga perspektiv på läsning och skrivning
i nordisk forskning

27 sept - 1 okt 1987
i Lögumkloster Refugium, Lögumkloster, Danmark

Symposiet har fyra temata:

- Aktuella teorier om och modeller för läs- och skrivprocesserna
- Utveckling och inlärning av läsning och skrivning
- Läs- och skrivproblem
- Sociolingvistiska och historiska perspektiv på läsning och skrivning

Läsning och skrivning har inte förrän ganska nyligen börjat betraktas som språkliga företeelser av läs- och skrivforskarna. Dessa är emellertid fortfarande huvudsakligen pedagoger och psykologer, som nu tillämpar sina forskningsmetoder på lingvistik. Lingvistik har ingen tradition inom läs- och skrivforskningen, och det finns därför bara ett fåtal lingvister som ägnar sig åt sådan forskning.

För första gången ges nu tillfälle för lingvister som bedriver forskning kring läs- och skrivprocesserna, dess förutsättningar, inlärning och utveckling, att mötas för att inventera de rön man hittills vunnit med språkvetenskapliga metoder, inspirera varandra och ge impulser till fortsatt nordiskt samarbete.

För att kvalificera sig som deltagare krävs att man

- har språkvetenskaplig skolning
- bedriver forskning inom angivet område och har anlagt ett språkvetenskapligt perspektiv på sin forskning
- håller ett föredrag på 45 minuter inom något av de fyra temata som anges ovan och deltar i den diskussion som avslutar varje dags föredrag.

Deltagarantalet är begränsat till 20.

Deltagaravgift: 600 DKR

Kostnader för resor till och uppehälle på Lögumkloster Refugium täcks med medel från Nordiska Forskarkurser och Nordisk Kulturfond.

Anmälan om deltagande sändes till någon av nedanstående kontaktpersoner före den 15 april 1987. Anmälan skall, förutom förteckning över vetenskapliga meriter, innehålla kortfattad beskrivning av den för symposiet relevanta forskning som vederbörande bedriver, titel på föredraget samt det tema som avses. Meddelande om deltagande kommer att sändas ut under maj, då även mer detaljerad information kommer att ges. Om antalet ansökningar skulle överstiga antalet disponibla platser kommer såväl ämnesspridning som geografisk spridning att eftersträvas. Föredragen kommer att tryckas i en symposierapport.

Ytterligare information kan ges av följande kontaktpersoner:

Danmark Carsten Elbro, Center for Audiologopaedi, Köpenhamns universitet, Njalsgade 86, DK-2300 Köpenhamn
tel 01-542211

Norge Geirr Wiggen, Elverum Laererhøgskole, N-2400 Elverum,
tel 064-11655 eller 064-12187

Sverige Caroline Liberg, Institutionen för lingvistik, Uppsala universitet, Box 513, S-751 20 Uppsala, tel 018-151529

eller Eva Magnusson & Kerstin Naclér, Institutionen för lingvistik, Lunds universitet, Helgonabacken 12, S-223 62 Lund,
tel 046-108442

* * * * *

AFinLA:n SYSSYMPOSIO 20.-21.11.1987

Ensimmäinen tiedote

Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen AFinLA:n syssymposio pidetään tänä vuonna Helsingin yliopistossa marraskuun 20.-21. päivinä (perjantai-iltapäivä ja lauantai). Teemana on "KIELEN KÄYTTÄMISEN JA YMMÄRTÄMISEN ONGELMIA".

Alustavan ilmoittautumisen symposioon voi tehdä ilmoittautumislomakkeella (sivulla 56). Syssymposion toinen tiedote ohjelmiseen julkaistaan lokakuun kielikeskuutisissa ja lähetetään ilmoittautuneille.

Tietoja symposiosta saa järjestelytoimikunnan jäseniltä (Auli Hakulinen, Eija Ventola, Sauli Takala, Leena Laurinen, Raija Hämelin ja Marianne Woivalin), joihin voi ottaa yhteyttä myös esitelmien tarjoamiseksi. Tervetuloa!

Helsingissä 7.4.1987

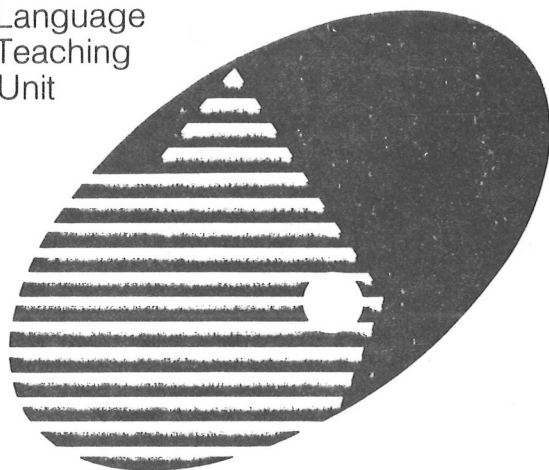
Syssymposion järjestelytoimikunnan puolesta

Leena Laurinen
Leena Laurinen

Centre for International Students

Language Teaching Unit

LANGUAGE POLICY MAKING
27 July, 1987 to 7 August, 1987

BRISBANE COLLEGE OF
ADVANCED EDUCATION
MT GRAVATT CAMPUS
A U S T R A L I A

The Course

This two-week course in **Language Policy-Making** focusses on language and language education policy-making at national, local and school levels. It is designed especially for policy-makers and administrators. The course is designed in two one-week modules to enable participants to take either or, preferably, both modules. In each module the underlying theoretical, social and political issues are considered as well as relevant linguistic and sociolinguistic issues. Special attention is given to case studies reviewing existing policies around the world but with particular attention to Australia and the Asian-Pacific region. Opportunities are provided for detailed discussion of policy problems raised by participants. The content of each module is as follows:

Module One (Week 1): Focus on National Language Policy-Making

The social context of language policy-making; the nature of language policy; criteria for coherent policies; case studies of national language policies in Australia, Asia and the Pacific, and worldwide; developing a national language or national languages; implementation of policies: constraints, practices, needs and structures; overview of modern developments in language teaching and their relation to language policy.

Module Two (Week 2): Focus on Language Education Policy-Making and Implementation

The educational content of language education policy-making; the nature of language education policy; criteria for coherent policies; decision-making; case studies of language education policies in Australia, Asia and the Pacific, and worldwide; implementation of language education policy: constraints, practices, needs, etc; modern language teaching goals, objectives, methodology and assessment; implications for teacher education (both specialist language teacher education and general teacher education); implications for support services.

The Staff

The course will be led by Professor Robert Kaplan together with staff of the Language Teaching Unit, all of whom have had significant national and international experience in language and language education policy-making.

Professor Kaplan, Professor of Applied Linguistics in the University of Southern California, is one of the world's leading experts in the area of language policy-making. He has had extensive experience in language policy and planning, having worked in Taiwan, Algeria and the Philippines, and having contributed significantly to policy development activities in Australia, New Zealand and many other countries. He has published widely in various fields of applied linguistics, having produced some 20 books, 12 chapters of books, 50 major articles, 50 book reviews, newsletter articles, etc and some 10 government reports. He is Editor-in-Chief of the *Annual Review of Applied Linguistics*, and has served as the President of the Association of Teachers of English as a Second Language, the National Association for Foreign Student Affairs, and State bodies. He is listed in *Community Leaders of the World*, *Contemporary Authors*, *Dictionary of British and American Writers*, *Dictionary of International Biography*, *Dictionary of American Scholars*, *World Who's Who of Authors*, *Who's Who in America*, and many similar directories of eminent scholars.

Participants

The program is designed to be of particular interest to academics and policy-makers including:

- politicians and other policy-makers
- members of advisory bodies and advisors to governments, politicians, curriculum boards, and government departments
- senior administrators in government departments, schools, community organisations, business and industry
- leaders in professional organisations concerned with language matters
- other people with an interest in language policy-making, language education, sociolinguistics and multiculturalism.

English

The course is conducted in English and a high level of English proficiency is assumed. Non-native English speakers who may require a pre-course English program are invited to indicate this on the Application Form.

Certification

On completion of the course a College statement is provided indicating the nature of the program followed.

Dates

Module One: 27-31 July, 1987
Module Two: 3- 7 August, 1987

Note: These dates have been set to enable participants to attend the AILA World Congress in Sydney, 16-21 August, 1987, and/or the pre-congress workshop in Darwin, 9-11 August, 1987. Individual study programs to cover the period 8-15 August may be designed on request by any overseas participant.

Enrolment

Please complete and return the attached **Application for Enrolment** form. Applications close on 22 May, 1987 but preference will be given to early applications. A 10% deposit is required on confirmation of enrolment with the balance of fees payable not later than the first day of the course.

Course Fees

Australians \$575 or \$320 for one module
Others \$610 or \$335 for one module.

Accommodation

The Halls of Residence on the Mount Gravatt Campus provide excellent facilities. If rooms are not available or not desired there, the management will arrange accommodation in nearby motels, or elsewhere with access provided to the services and facilities of the Halls of Residence. Please indicate if you require information on accommodation.

Further Information

For further information, contact Dr David Ingram at the Brisbane College of Advanced Education, Centre for International Students, Language Teaching Unit, Mount Gravatt Campus, Messines Ridge Road, Mount Gravatt, Queensland 4122, Australia, or telephone (07) 343 0895 or (07) 343 0775. Telex: CABCAE 145355.

Registration form on p. 57

Brisbane College of Advanced Education arranges also the following courses:

- * English as a Foreign Language for Executives
- * English as a Foreign Language for Tourists
- * English for Professional Purposes
- * Courses in Applied Linguistics and Methodology and English as a Second/ Foreign Language
- * Graduate Diploma in Second Language Teaching, Applied Linguistics, Methodology, Methodology, Materials Development
- * Programs in Applied Linguistics and Second Language Teaching
- * Advanced Studies in Second Language Teaching Methods
- * Specialist Course in Language Testing

For further information, contact Dr David Ingram or Gary Birch at the Brisbane College of Advanced Education, Mount Gravatt Campus, PO Box 82, Mount Gravatt, Queensland 4122, Australia, or telephone (07) 343 0895 or (07) 343 0793. Telex: CABCAE 145355.

2. CONGRESS CALENDAR

1987

11-14 June

International Computer Show, in: Cologne, Federal Republic of Germany.
Information: Verkehrsamt, Unter Fettenhennen 19, D-5000 Koeln 1, Federal Republic of Germany.

22-25 June

Fifth Nordic Conference on Bilingualism, in: Copenhagen, Denmark.
Theme: Two Languages, Two Cultures - Educational Perspectives.
Information: Royal Danish School of Educational Studies, Department of Danish, Emdrupvej 101, DK-2400 Copenhagen NV, Denmark.

Summer: dates to be announced

Seventy-second World Congress of Esperanto, in: Warsaw, Poland.
Information: World Association of Esperanto, Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, The Netherlands.

July: dates to be announced

Symposium of the British Association for Applied Linguistics (BAAL), in Essex, Great Britain.
Theme: The Place of Linguistics in Applied Linguistics.
Information: Vivian Cook, Department of Language and Linguistics, University of Essex, Wivenhoe Park, Colchester CO4 3SQ, Great Britain.

19-24 July

Fourth International Congress for the Study of Child Language, in: Lund, Sweden.
Theme: The Active and Creative Child.
Information: Bodil Martensson, Congress Secretary, Department of Linguistics, Lund University, Helgonbacken 12, S-223 62 Lund, Sweden.

1-7 August

Eleventh International Congress of Phonetic Science (ICPHS), in: Tallinn, Estonia, USSR.
Information: Secretariat of ICPHS, Institute of Language and Literature, Academy of Sciences, Lauristini 6, Tallinn, SU-200 106 Estonia, USSR.

3-7 August

Sixth European Symposium on Languages for Special Purposes (LSP), in: Vaasa, Finland.
Themes: General LSP. Reading for Professional Purposes.
Information: Christer Lauren, Vaasa University, Department of Modern Languages, Raastuvankatu 31, SF-65100 Vaasa, Finland.

10-15 August

Fourteenth International Congress of Linguistics, in: Berlin, German Democratic Republic.
Information: Werner Bahner, Akademie der Wissenschaften der DDR, Otto-Nuschke-Strasse 22-23, Postfach Linguistenkongress, DDR-1086 Berlin, German Democratic Republic.

16-21 August

Eighth World Congress of the International Association of Applied Linguistics (AILA), in: Sydney, Australia.
Theme: New Approaches to Applied Linguistics.
Information: J. Nivette, Vrije Universiteit, Pleinlaan 2, B-1050 Brussels, Belgium.

20-27 August

Eleventh World Congress of the International Federation of Translators (FIT), in: Maastricht, Netherlands.
Theme: Translation, our future.
Information: FIT Congress-secretariaat Houtappel, Markt 28, NL-6211 CJ Maastricht, The Netherlands.

24-27 August

Conference on History of Language Sciences, in: Trier, Federal Republic of Germany.
Information: H.-J. Niederehe, ICH LS IV, University of Trier, Fachbereich II (Romanistik), Postfach 3825, D-5500 Trier, Federal Republic of Germany.

Autumn: dates to be announced

Twenty-second Seminar of AIMAV (International Association for Cross-Cultural Communication), in: Brussels, Belgium.
Theme: The Teaching of Portuguese Language and Literature.
Information: S. Cornil, University, Faculty of Philosophy and Letters, Blandijnberg 2, B-9000 Gent, Belgium.

September: dates to be announced

Eight Conference of the Associazione Internazionale Professori di Italiano (AIPI), in: Exeter, Great Britain.
Information: H.W. Smith, 69 Cecil Road, Norwich NR1 2QN, Great Britain.

7-10 September

Conference on the Social History of German Literature, in: Muenchen, Federal Republic of Germany.
Information: W. Fruehwald, Institut für Deutsche Philologie, University of Munich, Schellingstrasse 3, D-8000 Muenchen 40, Federal Republic of Germany.

18-20 September

Symposium of Computer Assisted Language Learning and Instruction Consortium (CALICO), in: Paris, France.
Information: CALICO, Sheila Vasquez, 3078 JKHB, Brigham Young University, Provo, Utah 84602, USA.

28 September - 1 October

Sixteenth International Symposium of the International Society for Engineering Education (IGIP), in: Portoroz, Yugoslavia.
Theme: Engineering Education '87.
Information: TOP Portoroz, Auditorij Congress Center, YU-66320 Portoroz, Yugoslavia.

October: dates to be announced

Annual Language Days of Lärarna i Moderna Språk (LMS), in: Linköping, Sweden.
Information: Sverker Bengtsson, Avsynaregatan 6, S-58266 Linköping, Sweden.

5-7 October

Twelfth Congress of Foreign Language Experts, in: Braunschweig, Federal Republic of Germany.
Theme: The Modern Languages Curriculum in the Context of Related Disciplines.
Information: G. Zimmermann, Technische Universitaet, Bültenweg 74-75, D-3300 Braunschweig, Federal Republic of Germany.

11-13 November

Fourth International Conference on Basic Problems of Translation Sciences, in: Leipzig, German Democratic Republic.
Information: Dr. E. Fleischmann, Karl-Marx-Universitaet, Sektion TAS, Postfach 920, DDR-7010 Leipzig, German Democratic Republic.

27-30 December

Annual Conference of the Modern Language Association (MLA) of America, in: San Francisco, California, USA.
Information: MLA, 10 Astor Place, New York City, New York 10003, USA:

1988

3-8 January

FIPLV World Congress in conjunction with the Australian Federation of Modern Language Teachers' Association (AFMLTA), in: Canberra, Australia.
Theme: Learning Languages is Learning to Live Together.
Information: FIPLV Head Office, Seestrasse 247, CH-8038 Zurich, Switzerland.

8-13 March

Twenty-second Annual Conference of Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL), in: Chicago, Illinois, USA.
Information: TESOL Central Office, 1118 22nd. Street, N.W. (Suite 205), Georgetown University, Washington, D.C. 20037, USA.

21-23 March

National Conference of the "Fachverband Moderne Fremdsprachen" (FMF) on topics of teaching and learning modern language in the Federal Republic of Germany, in: Berlin, Federal Republic of Germany. Information: Dr. F.J. Zapp, Hedwigstrasse 4, D-8000 Munchen 19, Federal Republic of Germany.

11-14 April

Twenty-second International Conference of the International Association of Teachers of English as a Foreign Language (IATEFL): in: Edinburgh, Great Britain.
Information: IATEFL, 3 Kingsdown Chambers, Kingsdown Park, Tankerton, Whitstable, Kent CT5 2DJ, England.

1-5 May

Thirty-third Annual Convention of the International Reading Association (IRA), in: Toronto, Canada.
Information: IRA, 800 Barksdale Road, P.O. Box 8139, Newark, Delaware 19714, USA.

June: dates to be announced

Fourth Nordic Language Teachers' Congress, in: Umeå, Sweden.
Theme: Languages in Trade and Industry.
Information: Vera Lidén, Bofinksvägen 12C, S-90237 Umeå, Sweden.

10-14 July

Second Jerusalem Conference on Teaching English as a Foreign Language and Teaching English to Speakers of Other Languages, in: Jerusalem, Israel.
Information: English Teachers' Association of Israel, P.O. Box 7663, Jerusalem 91076, Israel.

10-16 July

Seventh World Congress of the International Association of Teachers of French (FIPF), in: Thessaloniki, Greece.
Theme: French for Tomorrow.
Information: FIPF Secretariat, 1, Avenue Léon-Journault, F-92310 Sèvres, France.

2 August

Second LSP (Language for Specific Purposes) Conference, in: Eindhoven, Netherlands.
Theme: LSP - Technical and Business Communication: Research and Applications.
Information: Jan M. Ulijn, Department of Applied Linguistics, Eindhoven University of Technology, P.O. Box 513, NL-5600 MB Eindhoven, The Netherlands.

14-16 September

Autumn Meeting of the Linguistics Association of Great Britain, in: Exeter, United Kingdom.
Information: M.W. Wheeler, School of Modern Languages, University, P.O. Box 147, Liverpool L69 3BX, United Kingdom.

1989

7-12 March

Twenty-third Annual Conference of Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL), in: San Antonio, Texas, USA.
Information: TESOL Central Office, 1118 22nd. Street, N.W. (Suite 205), Georgetown University, Washington, D.C. 20037, USA.

31 March - 3 April

Twenty-third International Conference of the International Association of Teachers of English as a Foreign Language (IATEFL), in: Edinburgh, Great Britain.
Information: IATEFL, 3 Kingsdown Chambers, Kingsdown Park, Tankerton, Whitstable, Kent CT5 2DJ, Great Britain.

31 July - 4 August

Ninth International Conference of German Teachers, in: Wien, Austria.
Information: IDV, Claus Ohrt, Österås 5084, S-88100 Sollefteå, Sweden.

3 August

Seventh European Symposium on Languages for Specific Purposes, in: Budapest, Hungary.
Theme: Comprehension and Communication.
Information: Andras Szöllösy, Technical University, Institute for Foreign Languages, Egry y.u.1, H-1502 Budapest XI, Hungary.

1990

Dates to be announced

Ninth World Congress of the International Association of Applied Linguistics (AILA), in: Thessaloniki, Greece.
Information: J. Nivette, Vrije Universiteit, Pleionlaan 2, B-1050 Brussels, Belgium.

5-10 March

Twenty-fourth Annual Conference of Teachers of English to Speakers of Other Languages (TESOL), in: San Francisco, California, USA.
Information: TESOL Central Office, 1118, 22nd. Street, N.W. (Suite 205), Georgetown University, Washington, D.C. 20037. USA.

ENGLISH SUMMARY

In the editorial a reproduction is provided of the Language Centre for Finnish Universities' comment to the Ministry of Education as regards the proposed changes in the degree requirements concerning foreign language studies in the faculties for the natural sciences and agriculture and forestry.

Briefly, the comment observes that foreign language skills are of extreme importance to a country like Finland and that this has been repeatedly stressed by both the industrial and business as well as the academic sector. Also, Finland now has a viable system for improving university students' foreign language skills and it would be illogical to weaken the position of the language centres. Nor do the proposals for change clearly set out what is meant by the foreign language tuition that is to replace the courses at the language centres. Who will have the right to approve these alternative forms of tuition? On what grounds would approval be granted? How could it be established that stated objectives have been attained? Who would do the establishing? How could one ensure that courses taken at the language centres are comparable to the alternative ones? In addition, the language centres try to satisfy the various faculties as regards the courses they offer and any dissatisfaction or disagreement can be sorted out by discussion.

Finally, as the real or perceived foreign language needs differ depending on what the student studies, it would seem sensible to give students the chance to incorporate more language studies in their degrees than is now possible, if they so wish.

REPORTS

Eija Ventola from the Language Centre of Helsinki University reports on the results of a questionnaire sent out to the teachers at the language centre. The aim of the survey was, first, to find out what research teachers are doing or have done, especially in the field of teaching and teaching development, and, secondly, to inform the entire language centre organisation about both ongoing and planned research projects. Teachers were also asked what research problems they think merit attention. Furthermore, the questionnaire was intended as a starting point for regularly held meetings at the university to complement the seminars arranged by Language Centre for Finnish Universities.

The survey revealed that few teachers have done or are doing research directly related to language centre teaching, but that there is great interest in this type of research, if only it were practically feasible. Among relevant research subjects mentioned were the following: testing, needs analysis, language teaching methodology, the psychology of language learning, text linguistics, computer linguistics, research into interference, discourse, and target groups.

Ventola mentions the various obstacles to serious research at the language centres - of these financing is obviously the biggest, but also lack of time and research assistants as well as the difficulty of getting expert guidance are bound to hamper research. Nor are there any immediate solutions to these problems, as financing has to come from the government, time can only be had by taking unpaid leave of absence and few teachers can afford that, and, although experts in the required fields can be found in the various departments, they must be made to see the research problems from the language centre point of view.

Jean-Pierre Dépée, from the Language Centre for Finnish Universities reports on the seminar "Culture, Technologie, Industrie" that was held in Oulu 20.3.1987. The seminar was organized by the French Embassy, the City of Oulu, and the University of Oulu. Talks were given by Mr CARPENTIER, Cultural and Scientific Attaché, by Mr WIITANEN, Commercial Attaché at the French Embassy, and by Mr JASTALE, from the French Educational Service in Helsinki. The speakers spoke about their work, the state of development of French science, technology and trade, and the possibilities of increasing the scientific and cultural exchange and cooperation between France and Finland. Mr GELUS, Vice-chancellor of the University of Compiègne (France), described the main characteristics of his university. In the discussion, the creation of the new centre for developing technology of Oulu was referred to by both speakers and audience.

Helena Kangasharju from the Helsinki School of Economics and Business Administration discusses the effects of the proposed or already realised cutting down of general studies on the writing and oral communication courses in the mother tongue. These will in some cases be completely eliminated or at least drastically cut. The oral communication courses are particularly vulnerable, largely because the subject is new and relatively unknown. At the same time, the community at large is coming to realise that oral discourse strategies are of vital importance and, according to the results of a student questionnaire at Helsinki University, the students are well aware of the usefulness of these courses and have no objection to them being compulsory.

Liisa Löfman from Language Centre for Finnish Universities provides information on how much of the Ministry of Education grant of 820 000 mk this year was given to the production of language teaching materials at university level and what teams or individuals received these grants.

SVENSK RESUMÉ

I den redaktionella kommentaren publiceras Högskolornas språkcentrals utlåtande till undervisningsministeriet rörande de föreslagna förändringarna i examensfordringarna vad gäller språkstudierna vid fakulteterna för natur- och agroforstvetenskaperna.

I utlåtandet poängteras att kunskaper i främmande språk är utomordentligt viktiga för ett land som Finland, vilket upprepade gånger understrukits av såväl industriella, handels- och akademiska kretsar. Dessutom har Finland ett välfungerande system som strävar till att förbättra språkkunskaperna på högskolenivå och det vore ologiskt att nu försvaga språkcentrens ställning. Förändringsförslagen gör det heller inte klart vad som avses med den språkundervisning som skulle ersätta språkcenterundervisningen. Vem skulle ha rätten att godkänna dessa alternativa undervisningsformer? På vilka grunder skulle godkännandet ske? Hur kunde man fastslå att de föreskrivna målen uppnåtts? Av vem skulle detta fastslås? Hur kunde man garantera att kurser som genomgått vid språkcentren är jämförbara med denna alternativa undervisning? Dessutom gör språkcentren sitt bästa att tillfredställa fakulteternas behov vid planeringen av kurser. Om missnöje föreligger, kan saken utredas och korrigeras. Eftersom de verkliga och upplevda behoven varierar bland de studerande beroende på studieinriktning och -program vore det förnuftigt att ge dem chansen att inkludera mera språkstudier än nu är fallet i sin examen. I utlåtandet tas också upp de olägenheter som berör undervisningen i det andra inhemska språket vid språkcentren

då en vid språkcentren godkänd prestation inte officiellt godkänns vid sökandet av statstjänst och den sökande i stället måste ha ett intyg utställt av en adjungerad medlem i språknämnden.

RAPPORTER

Eija Ventola från språkcentret vid Helsingfors universitet rapporterar om resultaten av en enkät riktad till lärarna vid språkcentret. Utredningens mål var att ta reda på hurudan forskning lärarna utför eller utfört, speciellt inom språkundervisningen och utvecklandet av denna, samt att informera hela språkcenterorganisationen om pågående eller planerad forskningsverksamhet. Lärarna bads också nämna vilka forskningsproblem de anser väsentliga. Dessutom var enkäten avsedd som ett underlag för regelbundet återkommande möten vid språkcentret som ett komplement till de seminarier Högskolornas språkcentral arrangerar.

Utredningen avslöjade att få lärare utför ellet har utfört forskning som direkt ansluter sig till språkcenterundervisningen, men att intresset för detta slag av forskning är stort, förutsatt att de praktiska förutsättningarna existerade. Bland relevanta forskningsproblem nämndes följande: testning, behovsanalys, undervisningsmetodologi, språkinläringens psykologi, textlingvistik, datorlingvistik, diskursanalys, forskning i interferens och målgrupper.

Ventola nämner de talrika hindren för seriös forskningsverksamhet vid språkcentren - av dessa utgör givetvis finansieringen det största problemet, men också tidsbrist och avsaknaden av forskningsassistenter samt svårigheterna att få sakkunning handledning försvårar forskningen. Det finns inga snabba lösningar på problemen, eftersom finansieringen måste komma från undervisningsministeriet, tid till forskning får man om man har råd att ta oavlönad tjänsteledighet, vilket sällan är fallet, och, fastän experter finns att tillgå vid institutionerna, måste dessa kunna se problemen ur "språkcentersynvinkel".

Jean-Pierre Dépée, från Högskolornas språkcentral rapporterar om ett seminarium "Culture, Technologie, Industrie" som hölls i Uleåborg 20.3.1987. Seminariet hade arrangerats av franska ambassaden, Uleåborgs stad, och Uleåborgs Universitet. Föreläsningar hölls av Pierre CARPENTIER, kulturell och vetenskaplig attaché, Arvi WIITANEN, handelsattaché vid franska ambassaden, och Jean-Paul JASTALE, från Bureau d'Action Linguistique i Helsingfors. Föreläsarna berättade om sitt arbete, utvecklingstillståndet inom fransk vetenskaplig verksamhet, teknologi och handel samt möjligheterna att utvidja det vetenskapliga och kulturella samarbetet mellan Finland

och Frankrike. Maurice GELUS, vicerektor vid det tekniska universitetet i Compiègne (Frankrike), beskrev i stora drag sitt universitet. Under den påföljande diskussionen uppmärksammades den nya teknologibyn i Uleåborg av såväl föreläsare som publik.

Helena Kangasharju från Helsingfors handelshögskola diskuterar verkningarna av de föreslagna eller redan förverkligade nedskärningarna av allmänstudierna på kurserna in skriftlig och muntlig kommunikation i modersmålet. Dessa kommer i en del fall att helt elimineras eller åtminstone drastiskt skäras ned. De muntliga kurserna är speciellt sårbara, eftersom ämnet är nytt och relativt obekant. Samtidigt har gemene man alltmåra kommit till insikt om vikten av att behärska kommunikationsstrategier och enligt en enkät som gjordes bland studerande vid Helsingfors universitet är de studerande väl medvetna om nyttan av kurserna och har ingenting emot att de är obligatoriska.

Liisa Löfman från Högskolornas språkcentral informerar om hur mycket av undervisningsministeriets anslag på 820 000 mk detta år tilldelades utvecklandet av språkundervisningsmaterial på högskolenivå och vilka team och individer som gavs understöd.

Rolf Palmberg från Åbo Akademi har gjort upp en bibliografi över litteratur om undervisning med hjälp av mikrodatorer. Bibliografin täcker åren 1980-87 och berör närmast undervisningen i engelska.

Nom et prénom _____

Adresse: rue _____ N° _____

Code postal _____ localité _____ Pays _____

s'inscrit au Symposium « Minorisation linguistique et interaction » et verse le montant de Fr.s. _____

au compte de chèques postaux 20-8697-7
Symposium CILA-AILA - Université de Neuchâtel

au compte bancaire 571.114.L1.M - Union de Banques Suisses, Neuchâtel
Symposium CILA-AILA - Université de Neuchâtel

et souhaite présenter une communication de 20-30 minutes au maximum (discussion comprise) dans le cadre des ateliers oui *
non

Titre: _____

dans le cadre du thème: _____

* Prière d'inclure un résumé d'une demi-page environ.

Lieu et date: _____ Signature: _____

N.-B.: Les personnes inscrites recevront toutes indications utiles concernant le programme définitif du Symposium.

SYMPOSIUM AILA/CILA, Université de Neuchâtel, Institut de linguistique.
Quai Robert-Comtesse 2, CH-2000 Neuchâtel, SUISSE

BULLETIN DE LOGEMENT à retourner jusqu'au 15 mai 1987 au plus tard.

Veuillez me réserver:

___ chambre(s) à 1 lit - ___ chambre(s) à 2 lits - catégorie ___

viens en train - viens en voiture

Date d'arrivée: _____ Date de départ: _____

Nom et prénom: _____

Adresse: rue _____ N° _____

Code postal _____ Localité _____ Pays _____

Je souhaite loger dans une chambre à 2 lits avec un autre participant:

Non

Oui avec M _____

Signature: _____

Prix des chambres (petit(s) déjeuner(s), taxes et service compris)

Catégorie A	Chambre à 1 lit	Chambre à 2 lits
Catégorie B	Fr.s. 70.- à 120.-	Fr.s. 115.- à 150.-
Catégorie C	Fr.s. 65.- à 75.-	Fr.s. 90.- à 110.-
Cité universitaire nombre de chambres très limité	Fr.s. 40.- à 60.-	Fr.s. 80.- à 90.-
	• Fr.s. 25.-	

PROMOTOUR TRAVEL, S. Kartaschoff, Pistoule 28, CH-2036 Cormondrèche, SUISSE

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

AFinLA:n SYSSYMPOSIO HELSINGISSÄ 20.-21.11.1987

Ilmoittaudun alustavasti syysseminariin. Osallistumisesta tullaan perimään kohtuullinen maksu, josta tarkemmin myöhemmissä tiedotteissa.

() Olen kiinnostunut mahdollisesti järjestettävästä iltatilaisuudesta.

() En ole kiinnostunut iltatilaisuudesta.

Nimi: _____ Puh: _____

Osoite: _____

Palautetaan osoitteeseen:

Leena Laurinen
Helsingin yliopisto
Yleisen psykologian laitos
Ritarikatu 5
00170 Helsinki

Application for Enrolment

Course in Language Policy-Making

Please tick the appropriate boxes or fill in the relevant details:

I wish to enrol in the above course
 Module One Module Two

I wish to receive further information on the course in Language Policy-Making
 (NB. Please specify what is required.)

I require information on English courses available before this course at the following level:

Elementary Intermediate
 Advanced English for Professional Purposes

Name:

Address:

Telephone: Telex:

Male Female Date of Birth:.....

Profession:

What is your involvement in policy-making and why do you wish to take this course?.....

.....

.....

Do you require information on Accommodation? Yes No

Return Address: Dr David Ingram
 Brisbane College of Advanced Education
 Centre for International Students
 Language Teaching Unit
 Mount Gravatt Campus
 PO Box 82
 Mount Gravatt, Queensland
 Australia 4122

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN JOHTOKUNTA 1.1.1986 - 31.12.1987

Varsinaiset jäsenet

Lehtori Mirja Attila
Helsingin yliopiston kielikeskus

Lehtori Helinä Koivisto
Tampereen yliopiston kielikeskus

Prof. Christer Laurén
Vaasan korkeakoulu
Ruotsin kielen laitos

Prof. Jaakko Lehtonen
Jyväskylän yliopisto
Viestintätieteiden laitos

Johtaja Pirkko Lehtinen
Oulun yliopiston kielikeskus

Ylitarkastaja Leena Pirilä
Opetusministeriö

Prof. Kari Sajavaara
Jyväskylän yliopisto
Englannin kielen laitos

Tutkija Sinikka Koponen
Korkeakoulujen kielikeskus

Johtaja Liisa Löfman
Korkeakoulujen kielikeskus

Varajäsenet

Johtaja Marja Bendel
Tampereen teknillisen korkeakoulun
kielikeskus

Assistentti Liisa Aaltonen
Turun yliopiston kielikeskus

Språktjänstens föreståndare
Hans Nordström
Åbo Akademis Språktjänst

Dosentti Matti Leivo
Jyväskylän yliopisto
Viestintätieteiden laitos

Lehtori Hilka Stotesbury
Joensuun yliopiston kielikeskus

Suunnittelija Leena Luhtanen
Opetusministeriö

Apul.prof. Tapio Vaherva
Jyväskylän yliopisto
Kasvatustieteen laitos

Tutkija Eva May
Korkeakoulujen kielikeskus